

Ishaja vsak
dan razen
nedelj in
praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Issued daily
except
Sundays
and Holidays

LETO—YEAR XI.

Čena lista: Vrednoto za second-class matter January 23, 1916, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., SREDA 10. JULIJA (JULY) 1918

Yearly
subscription \$3.00

ŠTEV.—NUMBER 160.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

300.000 mož dezertiralo iz avstrijske armade.

150.000 ČEHOV MED BEGUNI. URADNO PRIZNANJE AVSTRIJE.

Število dezertirjev iz avstro-ogrške armade se množi vsak dan. Beguni v Švici pravijo, da se Avstrija bori samo še za Prusijo. Pet ogrskih polkov uničenih ob Piavi.

Pariz, 9. jul. — Po uradnih vesteh iz Berna je ogrski poslanec dr. Ugrin iz Temšvara priznal v svojem javnem poročilu, da je najmanj 300.000 mož dezertiralo iz avstro-ogrške armade odkar traja vojna. Te številke je potrdilo vrhovno poveljništvo avstro-ogrške armade.

150.000 vojakov, večinoma Čehov, se je podalo prostovoljno ob prvi priložnosti Rumom, Srbom, Rumunem in Italijanom. Drugih 150.000 mož, večinoma Madžarov, je pobegnilo čez mejo na Rumunsko od meseca avgusta 1914 do junija 1916.

Dr. Ugrin zaključuje svoje poročilo s besedami: "Stramota za vse izdajalec domovine!"

Bern, Švica, 9. jul. — Poslanci v ogrskem državnem zboru razsajajo proti avstro-ogrskemu generalnemu štabu valed poraza ob Piavi. Ogrji očitajo vrhovnemu poveljstvu, da je bilo pet madžarskih polkov uničenih do zadnjega moža. Ogrski listi ostro napadajo Avstrijo valed tega poraza.

Zeneva, 9. jul. — Avstrijski državnozborni poslanci ponovno zahtevajo, da mora odstopiti ministri predsednik Seydler. Zahteva je v zvezi s govoricami, ki so naperjene proti Karlu in Ziti in Seydlerja dolže, da hoče prikriti cesarjeve grehe. Karla in Zito dolže, da sta pomagala k porazu avstrijske armade ob Piavi. Zita je baje zabilan v uporabo plinastih granat proti Italijanom in potegnila se je za italijanske vjetnike. Cesarica ima dva brate v italijanski armadi. Karla tudi dolže, da ima tajne diplomatske stike s sovražniki.

Bern (žez Pariz), 9. jul. — "Muenchener Zeitung" javlja, da je nemški zunanji minister dr. Kuehlmann odstopil.

Zeneva, 9. jul. — Število dezertirjev iz avstrijske armade neprenehoma raste. Dezertirji, ki govorijo s častnikarimi poročevalci, pravijo enostavno: "Za nas je vojna končana. Avstrija se bori za Prusijo."

SENAT NAMERAVA UVESTI SPLOŠNO PROHIBICIJO

Washington, D. C. — Senatni poljedelski odsek se je zedinil, da se prepove prodaja žganja, vina in piva po prihodnjem prvem januarja in izdelovanje piva in vina po prihodnjem prvem novembra.

Ta resolucija naj nadomesti Morrisov spremembi predlog, ki določa, da se vstavi prodaja žganja in vina po 30. juniju 1919 in varenje piva tri mesece kasneje, ko je zakon postal veljaven.

Poljedelski odsek je to spremembo odobril soglasno in brez zapovedanja glasov.

ODDELEK STROJNIH PUŠKARJEV LOVI DEZERTERJE.

Heber Springs, Ark. — Na zahtevo civilnih oblasti je odšel oddelek strojnih puškarjev na polove vojaške begune. Oddelek ima s sabo dve strojni puški in se je nastanil na Atkinsovem domu, kjer so bile v zadnjem boju ubite tri osebe.

Begune in njih pomočnike cenijo na štirideset, ki imajo v veliki šumi pripravna skrišališča.

BOLEZEN IN SMRT VLADA V AVSTRIJI.

Strasna obsodba socialistov v Avstriji iz usaj njihovega lastnega sodruga.

Johann Alexander, član nemške socialne demokracije v Avstriji, je pred kratkim izjavil na nekem socialističnem shodu v Curihu (Švica) sledeče:

"Pred vojno so tujezi rekli naši državi: 'trohla Avstrija.' Prvo leto vojne se je po pravici imenovala 'kostnjaska monarhija,' ali danes pripoznajo vsi misleči Avstrijci, da je 'gnila monarhija.'"

Obiščite katerokoli mesto, trg ali vas v dvojni monarhiji in strinjali se boste s menoj, da je danes dežela stradalajočega ljudstva. Ljudem ne manjka samo živil — ljudje stradajo vsega: hrane, obleke in drugih življenjskih potrebščin; edino bogatini še uživajo te reči.

Korupcija je še edini zakon v Avstriji in obup je edina vera.

Ljudstvo raznih narodnosti v boju med seboj, grozni zločini velikih bogatinov, strasno trpljenje delavskih slojev, naravno sovražstvo podložnih narodov, ki so po številu močnejši, do Nemcev in Ogrrov, ki so po številu manjši, to da politično na prvem mestu, in vrhunskega nepopolnega propalost takozvane dunajske vojašnice (cesarska vlahta) — vse to zadostuje, da bi morala razpasti trohla monarhija celo v mirnem času. Ali v sedanjem vojnem času je naša dežela valed nepresnanih intrig in škian Nemčije in nemških elementov v Avstriji postala dežela obupa in hlapčevstva.

Prosim, da me prav razumete. Jaz hočem biti odkritosrčen, brutalno odkrit. Nisem zapustil gnile monarhije in pribežal v Švico, deželo begunov in obnem deželo največjih intrig na svetu, da bi beračil za simpatije in umiljenje do Avstrije. Ne! Avstrija ne zasluži simpatij od neutralca niti od sovražnika; tudi tisti, ki hočejo na vsak način imeti le trohico umiljenja do nas, morajo biti zelo previdni.

Govoreč kot socialist, izjavljam, da je socialna demokracija v Avstro-Ogrski kriva večjih zločinov, ki jih more ljudstvo kot celota doprinesiti nad svojim najslabšim sosednim ljudstvom, kakor so pa krivi naši vladarji. Mogoče ne bom razveselil mojih sodrugov po vsem svetu, ako efem, da smo socialisti v Avstriji stokrat večji grešniki, kar se tiče krivice zakonov dostojnosti — a kam še krivice zaključkov internacionalne — kakor pa so sovražni srednji sloji.

Morda nismo tako veliki grešniki kot so naši sodrugi v Nemčiji, ali od tistega časa, ko so naši vladarji pričeli najimamnojšo morilno in roparsko kampanjo proti našemu slabotnemu sosedu Srbiji — smo mi veliki grešniki ali pravzaprav strahopetci.

Približno pred štirimi leti, ko so se zgrinjali vojni oblaki na balkanskem horizontu, se je veliko število socialistnih demokratov v Avstro-Ogrski potuhnilo za neprodne stene strahopetstva in molčalo. Izrekli niso niti ene besede humanitarnih simpatij do naše slabotne žrtve — Srbije — (Dolže na 3. strani, 2. kolona)

REŠEVANJE PROBLEM MOV PO VOJNI.

Vojni narodni svet je dobil nalogo, da študira spremembe, ki jih prinaša vojna.

PRIPRAVE ZA REKONSTRUKCIJO.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je inštruiral narodni vojni svet, da študira spremembe, ki jih je prinesla vojna v trgovskem in socialnem življenju. V planu, naslovljenem na ravnatelja Gifforda, je predsednik izrekel željo, da vojni svet uvede tako preiskavo, zbere in študira podatke in končno predloži splošen načrt, ki združi raztresene enote za rekonstruktivno in vpostavljačo delo.

Tu navajamo nekatera vprašanja, s katerimi se bo peal narodni vojni svet, in o katerih želi predsednik, da se pravilno rešijo.

1. Demobilizacija armade in mornarice, prehod delavcev iz vojne industrije v mirovno industrijo.

2. Demobiliziranje armade in mornarice ne bo mogoče tako težko rešiti, kot prehod delavcev v mirovno industrijo. Rešitev tega vprašanja priporoča, da se sedaj študirajo velike narodne projekte: uravnavo rek, izrabljanje vodnih sil, pogozdovanje goščav, gradnja javnih državnih cest, umetno namakanje zemljišč, naseljevanje opuščenih vojakov in pomorščakov na državnih zemljiščih itd.

3. Vpostavljenje industrije v mirovne razmere. K temu prištevajo:

(a) Prilagoditev industrije mirovnim potrebam; (b) Vpostavljenje industriji, ki so bile omejene valed vojne; (c) Kooperacija in regulacija proti konkurenci; (d) Organizacija obrti.

4. Industrijalne razmere, delo in kapital.

5. Trgovina z inozemstvom.

6. Colnina.

7. Industrijalne in znanstvene študije.

8. Kurivo.

9. Trgovska mornarica.

10. Železnice.

11. Amerikaniziranje tujecemcev.

12. Poduk.

13. Vladno zavarovanje za posmrtnino in poškodbe.

14. Financa.

15. Državni obrambni odbori. Mnogi vprašujejo, kaj bo po vojni. Na to vprašanje ne more dati nihče sedaj pozitivnega odgovora, ampak lahka odgovori: Vlada študira pazno vse probleme, da jih reši v korist ameriškemu ljudstvu po končani vojni.

Iz bogatega programa, od katerega je prva točka najvažnejša za delavce, je razvideti, da vlada skrbi, da delavci ne bodo obžutovali prehoda iz vojne v mirovno dobo.

Lane, tajnik za notranje zadeve, je že enkrat razvil načrt za naseljevanje delavcev in vojakov v Colorado in dolini Mississippi. Tam je še na milijone akrov rodovitnega sveta, ki ga je treba umetno namakati ali pa obvarovati pred poplavo in izsušitji. Valed naseljevanje v teh krajih bo treba zgraditi nove železnice, spopolniti vodna pota, zgraditi nove državne ceste itd. Po končani vojni ne bo primanjkovalo dela, ker bo treba izravnati gubitek, ki ga je povzročila vojna.

NAJVEČJO LADJEGRADNICO ZA PATRULNE LADJE GRADE.

Kearney, N. J. — Neki zastopnik Henry Forda pravi, da bo tukajšnja ladjegradnica za patrolne ladje največja na svetu. Stala bo \$2.000.000 in se bo razprostirala ob reki Passaic. V nji bodo gradili patrolne ladje in ladjice, ki love in sledo potapljače.

STAVKA BRZOJAVNIH USLUŽBENCEV.

V južnih državah je zastavkalo 1500 brzojavnih uslužbencev valed pomaga obvestila, da ne bo stavke.

DRUŽBE ODPUŠČAJO ČLANE UNIJ.

Chicago, Ill. — Po poročilih, ki jih je prejel S. J. Konenkamp, predsednik unije brzojavnih uslužbencev, je v New Orleansu, Atlantici, Savannah, Birminghamu, Augusti in drugih južnih mestih zastavkalo petnajst sto brzojavnih uslužbencev, ker so prejeli obvestilo prepozno, da je stavka odpuščena.

Mnogi uslužbeni so zaštrajkali, preden so prejeli Konenkampovo odredbo, da naj ostanejo pri brzojavnih aparatih, drugi so nastavili delo, ker je kompanija prišla odpuščati brzojavne uslužbence, ki so člani unij.

Predsednik Konenkamp je poslal brzojavko deavskemu tajniku William B. Wilsonu, v kateri pravi, da je Western Union Telegraph kompanija zvesta svojem staremu principu odpustila v ponedeljek jutraj osemdeset uslužbencev v Atlantici, štirideset v New Orleansu, trideset v Washingtonu, dvajset v Oklahoma Cityju, deset v Cincinnatiju. Delavci so razburjeni in delajo očitke naši uniji, zakaj ni izvedla svojega štrajkovnega programa. Konenkamp nadaljuje in pravi, da je bilo prišlo vati, da je nemogoče nadzorovati situacijo. Potem vprašuje delavskega tajnika, če more dati kakšne garancije izprtim uslužbencem, da se ne pokopje ne razširi.

Konenkamp opozarja v brzojavki delavskega tajnika na obljubo Carltona, predsednika brzojavne družbe, ki je dejal, če nastane najmanjša nevarnost, da se podvrže priporočilu predsednika Wilsona.

Konenkamp pravi, da se je situacija poslabšala, ker v Atlantici kroži govorica, da je unija prodal brzojavni družbi in odpoklicel stavko.

Po informacijah, ki jih je prejel Konenkamp, so prišli brzojavni uslužbeni na delo v New Orleansu in takrat so jim rekli, da jih ne potrebujejo. Vsakega uslužbenca so posebej vprašali, če je član unije in tisti, ki so rekli, da niso, so ameli na delo. Na delu ni ostalo niti duet uslužbencev, osemdesetim uslužbencem pa ni bilo dovoljeno delati. Uslužbeni so se kasneje zbrali v unijski dvorani in so sporečili položaj Konenkampu.

ŽIVEŽNE CENE GREDO KVIŠKO.

Chicago, Ill. — Zvezna šivilska uprava je dovolila, da so se nekateri šivilja podražila.

1/2 soda bele moke v vreči iz kontene se je podražila od \$1.50 na \$1.65; v vreči iz papirja od \$1.44 na \$1.59; funt koruzne moke od 5c na 6 1/2c; funt ričeve moke od 10 1/2c na 14 1/2c.

Cena breskvam je padla, ker so prišle na trg večje pošiljave. Trg je dobro založen s paradizniki, pesom, korenjem, redkvicam in melonami.

AMERIŠKA TRGOVSKA MORNARICA NARASČA.

Washington, D. C. — Ameriška trgovska mornarica je narasla koncem februarja leta s konstrukcijo 1.622 novih ladij, ki odnesejo 1.430.793 ton vode, na 10.040.659 ton mrtve teže.

VREME.

Chicago in okolice: V sredo je bilo z nespremenjeno temperaturo. Zapadni in severozapadni vetrovi. Povprečna temperatura v zadnjih 24 urah: 65. Bolnce izhaja ob 5:23, zahaja ob 8:27.

BOLŠEVIKI POTLAČILI REVOLTO V MOSKVI.

V Berlinu zahtevajo maščevanje za ubitega poslanika. Kajzer je pretrgal stike z Rusijo. V Moskvi je obsešno stanje in več Kerenskijevih ministrov je zaprtih. Socialni revolucionarji so baje ubili Mirbacha.

Pariz, 9. jul. — Pariški listi so dobili vest, da je bilo med voditelji revolte proti bolševikom več ministrov bivšega Kerenskijevega kabineta. Aretirani so: Cernelli, Černov, Skobolov in general Savinkov.

Sangaj, Kitajska, 9. jul. — Iz Vladivostoka poročajo, da so Čehoslovaki okupirali Nikolajevsk, postajo ob reki Amur.

Bazel, Švica, 9. jul. — V Moskvi je razglašeno obsešno stanje. Druga vest iz nemških virov se glasi, da so socialni revolucionarji pripoznali, da so umorili nemškega poslanika z namenom, da uničijo brent-litovsko mirovno pogodbo.

Stockholm, 9. jul. — Informacije iz diplomatskih virov se glase, da bo Nemčija zahtevala okupacijo Moskve in Petrograda pod pretvezo, da naredi "red in mir" v Rusiji. Dalje bo Nemčija zahtevala prosto pot do munitskega obrežja, kjer se zbiraajo zavezališke čete.

Nemško časopise beal valed umora grofa Mirbacha in dolgi zavezniške, da so oni odgovorni za čin.

London, 9. jul. — "Exchange Telegraph" ima brzojavko iz Rusije, da je nemški kanjer ukazal svojemu ministru zunanjih zadev Kuehlmannu, da mora takoj pretrgati diplomatske stike s ruskim poslapištvom v Berlinu, čim je izvedel, da je bil njegov poslanik ubit zadnjo soboto v Moskvi. Poslopije bolševiškega poslanika v Berlinu je močno zastraženo, ker se nemška vlada boji protiruskih demonstracij.

Berlinški listi prerokujejo ponovno vojno s Rusijo. "Frankfurter Zeitung" pravi, da se bliža jo sprememba v Rusiji in mirovna pogodba bo brez veljave, valed česar bo imela Nemčija nove težave.

Konflikt v Berlinu.

Amsterdam, 9. jul. — Iz mnogih poročil iz Berlina je razvidno, da so junjeki sami med seboj v konfliktu zaradi kazni, ki jo kajzer pripravlja za Rusijo. Militaristični vodje vpeljejo soglasno: "Vzemimo Moskvo in postrelimo gadjo zalego kakor pes!" Diplomati pa pravijo: "Ignorirajmo vsi stvar in pošljimo novega poslanika, demokrata, ki bo dal manj na salutaranje in več na umetnost, kako je treba govoriti s rdečkarji na njihovih tleh."

Bolševiki potlačili protirevolucijo.

London, 9. jul. — Vesti v odlokih, ki prihajajo iz raznih virov, pokazujejo, da je atentatu na grofa Mirbacha v Moskvi sledila velika ustaja proti bolševiški vladi. Ruska brezlična brzojavka pravi, da je bil rebeljon popolnoma potlačen, kar se gotovo ni zgodilo brez večjega krvolitja.

Poročilo, ki ga je podpisal Aralov, glavni komisar v Moskvi, se glasi: "Socialni revolucionarji so za nekaj ur osvojili del Moskve, kjer se nahaja vladni brzojavni stan in od tam so poslali med svet vest o padcu moskovskega sovejeta. Moskovska garnizija je kmalu potlačila upor in zdaj je mir."

(Dolže na 3. str. 1. kol.)

ZAVEZNIŠKA OFEN- ZIVA V ALBANIJI.

Francozi in Italijani prodirajo ob Jadranskem morju s dobrim uspehom. 1300 Avstrijcev vjetih.

FRANOSKE LOKALNE ZMA- GE.

Pariz, 9. jul. — Francoske čete so danes jutraj napadle Nemce na dve milj in pol dolgi črti na fronti med Montdidierjem in reko Oise in prodrele so na nekatere kraji eno miljo daleč v sovražne pozicije. 450 Nemcev je bilo vjetih. Sovražnik je izvršil proti napad, ki je bil odbit.

Rim, 9. jul. — Vojni stan poroča danes, da zavezniška ofenziva v Albaniji dobro napreduje. Na levem krilu zavezniške fronte ob Jadranskem morju so Italijanske čete vzele mesteca Fieri in bližnje hribe. Italijani so obkolili hribe Malakstra severno od reke Vojse in in podrl mostove na rečici Šemini sa hrbtom avstrijskih čet. Število vjetnikov je naraslo 1300.

Francoška lokalna zмага.

Pariz, 9. jul. — Vojni stan poroča o uspešnem napadu na dve milj dolgi črti med rekama Aisno in Marne. Francozi so prodrli dve tretjini milje, okupirali kmetijo Chavigny in bližnje hribe ter vjeli 347 Nemcev.

Vojnaški kritiki pripisujejo odlaganje ponovne nemške ofenzive dejstvu, da se je pojavila v nemški armadi influenca, ki zelo razsaja med vojakmi; petnajst odstotkov mož je začasno nezmožnih za boj. Drugo dejstvo je, da zavezniški avijatiki hudo ovirajo priprave za nemško ofenzivo. Včeraj so Nemci samo na angleški fronti izgubili osem eroplanov. Angleški avijatiki so v nedeljo zopet bombardirali nemška mesta ob Renti in med drugim tudi Kaiserslautern in Luxemburg.

London, 9. jul. — Vojni stan javlja, da so angleške čete v prejšnji noči izvršile lokalni napad vzhodno od Arrasa, ki je dobro lepelel.

20.000 Avstrijcev padlo.

Rim, 9. jul. — Uradno javljajo o naraščajočih topniških bojih v gorah. Italijanske čete so napadle Avstrijce v okoliših gore Grappa, severno od Masfka, kjer so izvajale uspehe.

Dalje poroča vojni stan, da je padlo okrog 20.000 Avstrijcev ob času italijanske protiofenzive ob nižji Piavi od 2. do 6. julija.

Militaristični kritiki so mnenja, da so Italijani dobro pripravljene, ako Nemčija res misli na svojo pest ponoviti ofenzivo na italijanski fronti.

Zavezniška ofenziva v Albaniji.

Pariz, 9. jul. — Francoško-italijanske čete so v ofenzivi na trideset milj dolgi fronti v Albaniji. Ofenziva je pričela 6. julija in vojni stan javlja, da napadaleci napredujejo in do zdaj so vjeli 1050 mož. Ob reki Strumici se vrše ljuti boji.

Avstrijski vojni stan pravi v zadnjem poročilu, da so se avstrijci (Dolže na 3. str. 1. kol.)

IZ GLAVNEGA URADA.

PRITOŽBE IN PROŠNJE ZA KONVENCIJO.

Ustava S. N. P. J., V. Člen "Konvencija", točka 15, se glasi: "Vse pritožbe in prošnje na konvencijo morajo biti poslani gl. tajniku najkasneje tri dni pred konvencijo, na kar jih gl. tajnik izroči pritožbenemu odseku. Vsaka pritožba in prošnja, ki pride pozneje in ki ne pride v roke odseku, se zavrne."

V smislu prej omenjene točke v ustavi apeliram na vse člane, ki imajo kakšno pritožbo ali prošnjo, ki spada v področje pritožbenega odbora, da se stvar pošlje na gl. urad tajnika o pravem času, da jih lahko izroči pritožbenemu odboru.

John Verderbar, gl. tajnik.

DAROV ZA POGORELE V CLE ELUMU.

Sledeča so društva, ki so darovala za pogorele, člani društva Dobro Došli, št. 79, Cle Elum, Washington:

Savinska Dolina, št. 301, \$29.00; Prijaznost, št. 305, \$5.60; Dolence, št. 67, \$11.00; Slovenski Vrtnar, št. 341, \$3.00; Moška Jednopravnost, št. 119, \$5.00; Bratje Ljubzen, št. 340, \$9.65; Simon Gregorčič, št. 60, \$20.00; Osvetnica Naprednosti, št. 233, \$7.00; Edinost, št. 23, \$5.00; Lunder-Adamič, št. 294, \$11.25; Slovenija, št. 41, \$50.00; Novo Leto, št. 176, \$10.00; Biser, št. 228, \$25.00; Zarja Svobode, št. 349, \$20.00; Karl Marx, št. 225, \$20.00; Prostost, št. 106, \$30.00; Francisco Ferrer, št. 131, \$5.00; Naš Dom, št. 33, \$20.00; Zavedne Slovenke, št. 104, \$10.00; Složnost, št. 303, \$42.70; Ilirija, št. 38, \$6.95; Valček, št. 327, \$6.00; Cvetka, št. 196, \$7.00; Zvonček, št. 206, \$15.00; Slovenski Dom, št. 86, \$5.00; Gorenjec, št. 120, \$7.50; Slovenski Bratje, št. 258, \$10.00. — Skupaj \$396.65.

Povrnjeno v stavkovni sklad \$180.00

Poslano na društvo Dobro Došli št. 79, Cle Elum, Wash. 216.65

\$396.65

Opomba: Nekatera društva žele, da se priobčijo imena posameznih darovalcev, kar je pa nemogoče radi pomanjkanja prostora v listu.

John Verderbar, gl. tajnik.

PASIVNI ČLANI V ARMADI.

Pasivni člani S. N. P. J., kateri so poklicani v armado po zadnjem izkazu:

- Dr. št. 2. Frank Bratkovich, Frank Ferme.
- Ant. Kovačič, Alois Straus.
- Andrej Useničnik, Stefan Useničnik, Andrej Dermota.
- John Stare, Charles Pozek.
- John Botala.
- Frank Miklavčič, Frank Perko, Frank S. Tauchar,

Max Jalovehan, Matt Ba-tieh.

- John Zakovšek, Joseph Vrhovec, Anton Tegel, Joseph Petrovič.
- John Rovšek, Frank Gor-jup.
- John Lobe, Peter Kočevar.
- Frank Henigsmann.
- John Trpin.
- Tom George, Frank Wood.
- Lovrenc Supančič, Rudolph Supančič.
- Matt Turk.
- C. Blatnik.
- John Pugel.
- Frank Strliša.
- Joseph Subič.
- Frank Svetlich, Frank Slap-nik.
- Rudolph Eleogoj.
- John Dvornik.
- John Kramarčič.
- John Judnich.
- Anton Lenich.
- Ignac Stupar.
- Anton Skofič.
- Peter Kusell.
- Val. Negro.
- John Kern.
- Joseph Jeglič.
- John Golobčič.
- Louis Gačnik.
- F. Bledič.
- Anton Skrajnc.
- Mike Koščak, Ant. Papstah.
- Dragotin Starčević.
- Tom Moravansky, Joseph Primer.
- Frank Perušek.
- Anton Segar, Frank Kraš-vec, Rudolph Božoglav.
- Frank Jež.
- Joseph Kenda.
- Jacob Česnik, Jacob Pav-šič, August Oklešen, Anton Uršič.
- Joseph Sašek.
- John Baraga, Frank Škra-ba.
- Anton Kerčič.
- George Petermel.
- Frank Marjetič.
- Alois Gall, Louis Stermee.
- P. Indof.
- Frank Wehar.
- Gregor Naglič, John Use-ničnik.
- Joseph Kostelic.
- Valentin Ambrose.
- Janko Obradovich.
- Anton Ueman.
- Matt Škrinar.
- Frank Razoršek.
- Frank Bush.
- Anton Macis.
- Jos. Lucian.
- Anton Gore.
- John Snyder.
- Jernej Janexič.
- John Pusch.
- Stanley Borkowski.
- Božo Štipanovič, John Ob-lak, Milie Čika.
- Martin Molek.
- John Meznarič, Julius Ho-dak.
- Frank Rastohar.
- Vinko Peterlin.
- Joseph Kristan.
- Kasten Saltanovitz.
- Frank Ambrožič.
- Thos. Martinčič.
- John Jenko.
- Frank Bušar.

John Verderbar, gl. tajnik.

IZ URADA GLAVNEGA PO-ROTHNEGA ODBORA.

Glede pritožbe brata Frank Meznarja, člana društva Domovina, št. 29, SNPJ, v Thomasu, W. Va., se je glavni porotni odbor s štiripetinsko večino izjavil, da je omenjeni brat v smislu pravil IX. člen, 7. točka, deležen do operacijske podpore \$50, ker je bilo od nje odvisno njegovo življenje.

Omenjeni brat se je pritožil na tretjo instanco, ker sta mu prva in druga instanca odklonili po pravih opravičenosti svoto z motivacijo, da je bil operiran brezplačno.

Anton Hrust, predsednik. Rudolf Peteršek, Jože Radišek, Matt. Petrovich, Jakob Miklavčič, porotniki.

SEJA GLAVNEGA ODBORA 20. junija 1918.

Navzoči: Kuhelj, Verderbar, Terbovec, Zavrtinik in Molek. Zapisnik prejšnje seje prečitan in sprejet. Br. Zavrtinik poročal: John Sprajcar v Niagara of the Lakes, Kanada, član naše jednote, piše uredništvu glasilo, da bi mi izvršili njegovo oporoko, če se ne vrne več iz Francije. Pravi, da ima liberty bonde in nekaj gotovine v več bankah. Se mu odgovori, da naredi pravilni testament.

Dalje poroča br. urednik, da je društvo št. 65 v Breezy Hillu, Kans., poslalo dopis, ki vsebuje protest proti društvu št. 9 v Yale, Kans. Prvo društvo očita drugemu, da ne vpoštevajo pravil v slučajih bolnih članov, kar dokazuje afera br. Rujarja in Lipovška, ki sta člana št. 9 v Yale Društvo št. 65. zahteva, da gl. odbor nastopi proti omenjenemu društvu.

K tej stvari predloži br. Verderbar zadevo društva št. 9 Yale, Kans., ki se tiče Rujarja in Lipovška. Društvo je imelo porotno razpravo proti obema bratom dne 5. maja t. l. in iz zapisnika obeh razprav je razvidno, da je bil Lipovšek suspendiran za dva meseca, ker je napadel društvo, češ da podpira simulantne, medtem ko je bilo naloženo Rujarju, da povrne jedrno \$12, ki jih je prejel ob času svoje bolezni (od 1. jan. do 2. feb. 1917), ko je nekje pil opojne pijače. Društveni odbor je poslal priziv zoper razsodbo društva, da je kazni premajhna: odbor tudi dolži Joe Lipovška krive prisega in zahteva, da druga instanca poostri kazni. Br. Rujarj tudi pošilja priziv zoper izrek porotnega odbora in društva, ki ga je obsodilo na povrnitev bolniške podpore v znesku \$12. On pravi, da Lipovšek ni imel nobenih priči, ki bi dokazale, da je bil ob času bolezni v tihotapski gostilni; imel je le pred notarjem zapričeno izjavo, vsled česar je krivo prisegel. Dalje toži Rujar, da dva porotnika nista bila spo-sobna, ker sta bila pod Lipovškovim osebnim vplivom in v zvezi pri delu in enega sploh ni bilo že tri leta na društveni seji. — Br. Lipovšek se je tudi pritožil na drugo instanco zoper sklep društva, ki ga je kaznovala s sus-

penzijo. On trdi, da se je br. Rujar ves čas svoje bolezni obnašal protipravilno, toda društveni odbor se ni zanimal za njegova poročila in vso zadevo pomečkal tako, da je društvo odobrilo njegovo podporo.

Z ozirom na to, kar je v vsej stvari preveč papirja popisane in premalo povedanega, ker je bilo izbiranje porotnikov nepravilno, ker sploh ni bilo obtožnice, kakor zahtevajo pravila, in ker je Lipovšekova tožba nepravilna, sklene gl. upravni odbor, da se vrne zadeva nazaj društvu, ki naj ponovi proces v smislu pravil in gl. podpredsednik Bratkovič je pooblaščen, da zastopa jednoto pri porotni razpravi.

Št. 126. Cleveland, O. — Br. Bartol Jakovac se je pritožil, ker mu je bila odvzeta bolniška podpora. Član se je mudil v Akronu, kjer se je poškodoval pri delu na roki. Bolan je bil od 26. nov. do 15. decembra in podpora znaša \$36. Kaznovan je bil zato, ker ni takoj vzel prestopnega lista, česar ni storil zato, ker je mislil iti kmalu nazaj v Cleveland; ko ga je zadela nesreča, je pričakoval prestopni list od tajnika svojega društva, toda ni ga dobil. — Z ozirom na to, ker je društvena preiskava dokazala, da je član nedolžen, se mu izplača podpora.

Št. 131. Chicago, Ill. — Društvo je imelo na svoji zadnji redni seji porotno razpravo in sklenilo, da jednota povrne Fr. Zavrtiniku \$2.50, kar mu je gl. tajnik odrgal od podpore, ker se je vdeležil društvene seje. Iz zapisnika porotne razprave je razvidno, da se obtoženi član opira na 4. točko v 10. členu (str. 53), ki pravi, da se mora vsak član vdeležiti seje najmanj vsake tri mesece. V tem smislu sta člana zagovarjala tudi njegova porotnika, medtem ko sta druga dva porotnika trdila, da je član kršil 33. točko v členu "Bolniška podpora". Iz razprave je tudi razvidno, da ni člana nihče opozoril, da ne sme biti ne seji in društvu mu je soglasno odobrilo podporo. Društvo je z 21 glasovi proti šestim sklenilo, da je v tem slučaju veljavna 4. točka, člen 10, in da član ni kršil pravil.

— Br. Terbovec omeni, da sta omenjeni točki res nasprotni druga drugi, toda gl. upr. odbor odloča, kjer so pravila nejasna, in zato predlaga, da se zavzre sklep društva. — Br. Zavrtinik pravi nasprotno, da gl. odbor še ni sprejel resolucije, s katero bi bil prepovedal bolnim članom na sejo, če jo lahko obiščejo, kakor nalaga 4. točka splošno vsem članom: obenem je 33. točka v členu "Bolniška podpora" protipostavna, ki bi ne smela biti v pravih. Druga stvar je, da omenjena 33. točka ne predpisuje kazni za vdeležitev seje, pač pa le definira druge kršitve. V takih zadevah je torej društvo najboljši sodnik. Na stvari je preveč osebnosti. Br. Verderbar se je hotel znesti nad nekom, pa se je znesel nad br. Zavrtinikom. — Br. Verderbar pravi, da mora vsak član poznati pravila in njegova dolžnost ni bila opozoriti člana, ko je prišel na sejo.

On ni nič proti temu, če višja distanca pripozna članu odtrgani znesek in obenem vsem drugim, ki so bili prikrajšani na ta način.

Po končani debati sklene gl. upravni odbor s tremi glasovi proti dvema, da ostane v veljavi prejšnji sklep v tej zadevi in da se ne vpoštevata zaključek društva.

Št. 170. Akron, O. — Fr. Bregar je umrl v dedišči in v starem kraju. Društvo je vrnilo jednoti tri črke bolniške podpore z nasvetom, da se pošljejo bolnišnici, kjer je pokojnik zapustil dolg v znesku \$160. Se vpoštevajo nasvet društva in denar naj gre bolnišnici.

Št. 201. Ludlow, Colo. — Društvo bi rado spreminilo charter, na katerem so imena nekaterih ustanoviteljev, ki so bili pozneje stavkokazi in so bili izobčeni. Društvu se sporoči, da gl. odbor nima pravice spreminjati charterjev.

Izredna podpora v znesku po \$25 se dovoli sledečim starim bolnikom, ki so v gmotni stiski: Ernest Cvetič pri št. 191, Stefan Gorše in John Poljanec pri št. 5, in vdova pok. Vidka pri št. 155.

Dalje predloži br. gl. tajnik pravila in lestvico prispevkov za mladinski oddelk, ki se sprejme začasno.

Jugoslov. delavska tiskovna družba prosi za jednotin oglas v "Družinskem koledarju" za leto 1919. Se dovoli ena stran na plačnicah.

Končno se sklene, da se razpiše ponudba za znake za delegate na VII. redni konvenciji.

Ker je s tem dnevi red izčrpan, zaključil podpredsednik sejo. Jos. Kuhelj, podpredsednik. Ivan Molek, zapisnikar.

Ameriške vesti.

TRINAJST AMERIŠKIH MEST BO PRAZNOVALO BA-STILJSKI DAN.

New York, N. Y. — Trinajst ameriških mest je do sedaj izjavilo, da svedčano obhaja 14. juli. Tega dne so Francozi v veliki francoski revoluciji zadali prvi večji udarec avtokraciji in za svobodo francoskega naroda.

Proslave v New Yorku se udeležita francoski poslanik Jusserand in britski poslanik lord Reading. Mesta, ki prirede proslave, so poleg New Yorka sledeča: Chicago, Philadelphia, Pittsburgh, Cleveland, Denver, Kansas City, Savannah, Nashville, Memphis, Concord, H., St. Paul in New Orleans.

KRVNI PSI ODKRILI UMORJE-NO DVOJICO.

Jackson, Mich. — Krvni psi šerifa Davisa so odkrili v grmovju umorjeno dvojico: mra. Tillie Jenkins in Vaiden Bordner, ki so ju pogrešali od torka. Bordner je ležal na obrazu in je imel razbito lobanjo, mra. Jenkins je ležala malo proč od njega in je imela skoraj odrezano glavo.

Bordnerjeve žepne je preiskala tuja, okrvavljena roka. Morilec je

žrtvi po storjenem zločinu vrget v goščo. Tako je bilo sklepati iz pozicije trupel.

Slišajo se glasovi, da je neki Harry Bushnell osumljen zločina, ki je pred enim tednom pobegnil s kazniške farme. Pravi, da je Bushnell trdil v sredo, ko so našli okrvavljeni avtomobil, svojemu tovarišu, da je nekdo ukradel njegovo obleko, za to nosi zdaj drugo. Nekemu drugemu tovarišu je trdil, kateremu je bil prijatelj, da si je zamazal obleko z mastjo in zato jo je sežgal.

Oblasli preiskujejo izpovedi, kajti vse okolišne govore, da j. bil izvršen roparski umor.

PRIHODNO ŽIMO BO PREMOM ODMERJEN ZA GRETJE STANOVANJ.

Washington, D. C. — Kurivna uprava naznanja, da bo prihodnjo žimo premom odmerjen za gretje stanovanj. Strankam bodo dovolili toliko premoga, kolikor ga je treba, da se v sobah ohrani 68 stopinj toplote, če pri kurjavi vpoštevajo vaa praktična sredstva, ki so potrebna za prihranitev premoga.

Vaak stanovnik bo imel toliko odmerjenega premoga, da mu ne bo treba prezebat, ne bo pa dovoljeno, da potratno kuri premog.

Kurivna uprava bo nasloplila proti konzumentom, ki so dobili več premoga, kot ga potrebujejo, ali če niso upoštevali pravil za varčevanje s premogom pri kurjavi.

ZDRUŽENE DRŽAVE ZGRADE NAJVEČJO LADJO.

Washington, D. C. — Dve vojni ladji, ki bosta odrinili po 40.000 ton vode, zgrade v brooklyn-ski mornariški ladjedelnici. Mornariški tajnik Daniels je že potrdil tozadevni ukaz za gradnjo ladij. Ladji sta všteti v triletnem ladjiskem programu in prekašata druge bojne ladje v velikosti za 10.000 ton. Vsaka ladja bo oborožena z dvanajstimi 16-palčnimi topovi in bosta vozili s hitrostjo pet in dvajset morskih milj v uri.

NEHABITA PUŠKA.

Chicago, Ill. — Devetletni Ernest Champney je našel v hlevu na farmi Henry Marsha staro puško, o kateri je sodel, da ni nabita. V otročji naivnosti je nameril na 17-letnega William Holborow Cooka in sprožil. Strel je zadell Cooka v ledje. Prepeljali so ga v McAllistrovo bolnišnico, kjer je nekaj ur kasneje umrl.

W. H. Cook je dokončal višjo šolo v Chicagu in je odšel prostovoljno na farmo, da pomaga pri poljedelskem delu.

40.000 MOŽ IŠČEJO ZA MORNARSKO PEHOTO.

Chicago, Ill. — Mnogi so izjavili, da žele služiti kot prostovoljci v tej vojni. Zdaj imajo vsi mladeniči priložnost, ki so izrazili to željo, da vstopijo kot prostovoljci, kajti za mornariško pehoto išče 40.000 prostovoljcev.

LUTERANCI.

Historičen roman. Spisal Anton Koder.

(Dalje)

Postala je najprvo bleda sosedne sobe in poslušala, ali njena bližnja sosedka mati Ana čuje. In ko je bilo vse mirno, hitela je po prstih dalje mimo svetega razpela na steni vrh stopnic, da je lahko čumela njena bela kuta in je vihal v zraku škrapulir na njenih prstih. Prišel je pod oljnat svetilnic sredi stopnic, zavila se je temneje v svoj črni plašč vrh bele kute in pri tem je razkrla za trenotek svoj mladi, a bledi in objokani obraz, in nekaj rumenih, lepih las vstalo se ji je na čelo. Kmalu potem je dospela v spodnji del samostana. Tu pa je bila hoja težavna, kajti nobena luč ni gorela tamkaj. Le momec je pošiljal nekaj svojih žarkov skozi majhno, omreženo okno proti vzhodu na duri reflektorja. In te duri je lahko odklenila mlada nuna in laginila v veliki dvorani.

Kakor da bi bil sedaj končan najhujši in najbolj nevaren del poti, oddahnila si je tam redovnica in bolj omahnila kot pokleknila pred podobo božje porodnice sedem žalosti na steni, katero je nekako skrivnostno razsvetljeval momec upirajoč se v visoko okno. Povzdignila je roke potem in oziraje se v višino pred-se, vadihnila je med solzami:

"Odpusti, mati odrešenikova, grešni stvari pred seboj! Ohljudujem ti, da hodim novej zadnjika tva grešni pot v pozni noči. Še malo dni in zapre se tva svet za vselej za menoj, vse umrje, kar me je do sedaj vezalo nanj s tako nepopisljivo močjo. Nočoj, te še nočoj, potem pa nikdar več. Dohila sem posebno znamenje iz cerkve čera za molit-

veni oder in sledim mu, kakor sem mu tolikokrat, a v slovo nočoj zadnjikrat."

Jok zatopi te polglasne besede. Kmalu potem nadaljuje mlada redovnica svoj nočni pot skozi refektorij v samostansko cerkev. Tamkaj dvigne stopnice stranskega oltarja in najde nežno pisemce pod njimi, katero skriva v nedrje. Po istem potu se vrne zopet v svojo celico v prvem nadstropju.

V mesečini razpečati pisanje in čita tresoč se samega veselja in strahu naslednje vrstice:

Nepozabljiva moja Lavra!

Morda je že pretrgana zadnja nit med nama, ko čitaš to moje pisanje; kajti čul sem, da postaneš v kratkem samostanska nevesta. Hudo mi je to zdaj, ko dobivam od prijateljev iz domovine veselo novice, da odstranijo prej ko mogoče, vse zapreke, ki zabranjujejo moje vrnitev. Prosim te torej še enkrat v imenu najine ljubezni, potrpi še nekaj časa, morda še ni uničena najina sreča; ako ne, pozabi me in odpusti mi, kakor odpustimo pri zadnjem slovesu tudi svojim največjim sovražnikom.

Tvoji

nesrečni Knafelj.

Solze so lile med čitanjem na beli papir pisma, in bleda ustnice mlade redovnice močile so ga z vročimi poljubi.

"Počakaj, potrpi! Strašna beseda," vzdihne nato sestra Lavra in omahne na omreženo okno svoje spalnice, raz katerega so se videle visoke Kamniške planine.

Tiho je bilo potem zopet vse. In ko so zapeli proti jutru otočni samostanski zvonovi v tiho dolino in dramil njene prebivalce, ni se že bilo skle-

nilo oko mlade redovnice blagovane od vsega samostana.

Samo ena oseba v samostanu vedela je za skrivno ljubezno sestro Lavro. Mladi nuni, Ani Hrenovi, sestri ljubljanskega škofa, odkrila je ona v nekem otožnem trenutku svoje gorje in našla je v njenih besedah tolažbo.

V tedanji dobi ni bilo nič nenavadnega, da so se hčere najimnitnejših rodbin več potov iz malostnega vzroka siloma izročale samostanskemu življenju.

Tudi lepa črnooka Ana Hrenova stopila je bila le po prigovarjanju svojega brata škofa v samostan. Zaradi tega je naravno, da se je oklenila svoje mlade sestre po usodi in da ni bilo potem skrivnosti med njima.

In kolikor bolj se je poslednji bližal konec novicljata, toliko pogostejše ste se shajali in kovali skrivne naklepe, sanjajoč o zlati avobodi izven samostanskega zidovja.

To je opogumilo tudi mlajšo redovnico, da je pričela po znanem potu s pomočjo nekega kamniškega meščana dopisovanje s pregananim Knafljem. In poslednji je bil, ki je spodbujal svobodomislne želje svoje skrivne prijateljice ter ji obetal zlate gradove v bodočnosti, ako mu ostane zvesta.

Ta poezije polna pisma je čitala tudi mati Ana in verovala je vanje ter sklenila, da se ne loči od svoje prijateljice v nobenem položaju. Kaj je bilo torej bolj naravnega, kakor da sklenete napoved neizkušeni prijateljici, da ubežita skupno iz samostana, predno stori mlajša javno obljubo. Zlasti zadnje Knafljevo pismo potrdi popolno ta skrivni sklep in pa dolobča, da se ima že hodoč nedeljo vrstiti slovesna obljuba sestro Lavro.

TRIINDVAJSETO POGAVJE.

Med Trzinom in Črnučami razprostirali so se v času naše povesti nepresušni gozdovi. Tik njih je vodila glavna cesta v Ljubljano. Naravno je iz tega vzroka, da je bila ta cesta še celo pred petdesetimi in manj leti jako nevarna. Marsikateri potnik je izgubil na tem potu za vselej. In ko bi mogle govoriti stoletne smreke in hrasti, ki se stojijo, o stoterih zločinih, ki so se vršili v priči njih, imel bi pisatelj strahovitih povesti gradiva dovolj, i naša literatura bi pressegala morda v tej stroki madžarsko, ki slovi po svojih junakih iz temnih gozdov.

Ob ti cesti kake pol ure od Trzina je ležal dva večera pozneje v visokem resju človek. Le semter-tja privzdignil je svojo z ogljem očrnjeno glavo in se po cesti oziral proti vasi. Ker ni videl ničesar, pritisnil je zopet uho na zemljo in je dalj časa pošušal, ali mu odmev iz tal ne naznanja bližajočega vznika. Naveličal se je že ne ravno prijetnega opazovanja v resju, kajti zdehati se mu je jelo in rosa mu je že močila obleko. Tudi je po mesecu preračunal, ki je vzhajal ondi za Limbarsko goro, da ni daleč do enajste ure. To je bil njemu posebno važen čas. Zakaj pozneje bi bilo čakanje zastoj, nihče bi si ne upal več po tej uri potovati po nevarni cesti.

A kaj je bilo zdaj? Zopet je pritisnil prečee uho v resje in dozevalo se mu je, da čuje peket konjskih kopit. Nekoliko se poslušal, nato pa dvignil glavo in v goščo trikrat na prste zalvilga.

Kmalu nato pritečejo iz gozda trije možakarji s poornjenimi obrazi in s kolei oboroženi. Njihov voditelj, velik, širokoplec dedec migne, naj molče, nato pa dvigne grčav in rogovitast borovec, ki je ob cesti posekan ležal, sam kakor jelčovo veje od tal in ga položi počez čez cesto.

(Dalje sledi).

NEMILJA JE PRETRGALA VEZ Z RUSIJO; VOJNO STANJE V MOSKVI.

(Nadaljevanje s prve strani)

Več sile socialnih revolucionarjev, med katerimi je tudi njihov voditelj Aleksandrovič, je aretiranih. Wolffov biro v Berlinu je poročal v nedeljo, da so v Moskvi krvavi boji med četami bolševikov in socialnih revolucionarjev.

Iz Amsterdamu javljajo na temelju moskovske brzoglasne čez Berlin, da sta nemška vojska, ki sta ubila nemškega poslanika Mirbocha, pobegnili v hišo, kjer stanijo socialni revolucionarji, ki so ju potem branili s strojnimi puškami.

Medtem pa oficijelni Berlin deluje na vse kriplje, da skuje čim večji kapital iz Mirbochove afere. Nemško uradno poročilo o smrti grofa Mirbocha se glasi: "Na podlagi preljudske preiskave se lahko smatra, da so agentje entente zapleteni v to afero."

Dunajska "Neue Freie Presse" javlja, da je ukrajinska vlada resignirala in na podlagi poročila iz Lvova je socialistični federalist Marković dobil nalogo sestaviti nov kabinet.

Londonška "Daily Mail" ima poročilo svojega dopisnika v Harbinu (Mandčurija), datirano 1. julija, da so nemški in madžarski vojniki v Sibiriji okupirali Irkutsk. Pred par dnevi so poročili, da je bila v okolici Irkutska velika bitka med obojestranskimi avstro-nemškimi vojniki in Čehoslovaki, ki so prvimi zastavili pot proti domu.

Berlinski "Tageblatt" poroča, da so bolševiki potopili 36 trgovskih ladij v pristanišču Novorosijska ob Črnem morju.

Ameriška vlada dela načrte.

Washington, 9. jul. — Danes se zopet vrši kabinetska seja in rusko vprašanje je menda glavna točka dnevnega reda. Najnovejši dogodki v Rusiji so povzročili, da se izmenjavajo uradne brzoglasne med Washingtonom in različnimi glavnimi mesti zaveznikov držav v velikem številu. Kaj bodo storile Združene države in kaj sklepa medzavezniki svet v Versailles o tej zadevi, je še vedno uradna tajnost. Pričakuje se pa uradna izjava v par dneh.

Včeraj sta konferirala predsednik Wilson in angleški poslanik Reading o ruski krizi. Po končani konferenci, ki je bila precej dolga, je izjavil senator James H. Lewis, predsednikov zaupnik, da "sedanji načrt pomoči za Rusijo predstavlja kompromis nasprotujočih si mnenj in zamogo predsednika Wilsona". Obenem je dejal Lewis, da Wilson obelodani načrt ob koncu tega tedna.

V vladnih krogih pričakujejo, da bo Nemčija za gotovo okupirala Moskvo in Petrograd.

VESTI Z BOJIŠČA.

(Nadaljevanje s prve strani)

strijske in bolgarske čete umaknile na svoje "glavne postojanke."

Na ameriški fronti je mirno.

Z ameriško armado ob Marini, 9. jul. — V zadnjih štirindvajsetih urah ni bilo nič posebnega. Francozom, ki so čistili hrib št. 204 na severni strani Chateaux Thierryja, so pomagali tudi ameriški prostovoljci. Ko je prišel poziv, da se naj javijo prostovoljci, ki hočejo pomagati Francozom, so se oglasile kar cele kompanije, iz katerih so potem izbrali po nekoliko mož. Boj je bil v goščavi na klemenu hriba in skoraj ves čas z bajonetom. Američani in Francozi so morali v mnogih slučajih plezati na drevesa, na katerih so se skrivali Nemci in streljali dol. V treh urah je bil hrib čist od Nemcev.

Dnevni seznam izgub.

Washington, 9. jul. — Današnji seznam vsebuje 57 imen. Izgube: 15 mož ubitih v boju, deset jih je umrlo za ranami in eden valed boleznijo, dva sta lahko in 18 teško ranjenih, 12 mož pa pogrešajo.

Mornarska pehota ima 52 izgub: 17 mož ubitih v boju, deset jih je umrlo za ranami, 13 je teško ranjenih in 12 pogrešajo.

Nemci soomnavajo silo Amerike. Curik, Švica, 9. jul. — Nemcem se odpirajo oči, kar se tiče Amerike. Iz Berlina javljajo, da je de-

jal neki Stroebel v pruskem deželnem zboru: "Ideja nemške vlade je pogaziti sovražnika kakor je pogazila Srbijo, Belgijo in Rusijo. Vlada upa, da je še vedno mogoče diktirati mir kakršnega mi hočemo. V ta namen se je vršila spomladanska ofenziva, ki je pa bila brez uspeha, toda stala nas je več kot 100.000 mož. V Franciji je danes 900.000 Američanov, ki lahko nadomestijo zaveznike izgube. Finančni minister Hergt je nekoč rekel, da Američanov ne bo, ker ne morejo plavati ne leteti, toda Hergt je slab prerok. Milijone Američanov pride, ako se nemško ljudstvo kmalu ne zdrži in ne požene vrazjih vojnih hujskačev."

Kako sodijo Nemci o ameriških vojniki.

Pariz, 9. jul. — Iz spisa, ki so ga našli v žepu vjetega nemškega častnika, govori prva pohvala, ki so jo izrekli Nemci nad ameriški vojniki. Dokument opisuje ameriške vojnike, da so fizično krepko razviti, neboječi, hladnokrvni polni dovtipov in zelo močnejši, kar se tiče militarističnih informacij. Med njimi je malo čisto steklenih Američanov; večinoma so sinovi evropskih naseljencev, ki so rojeni v Ameriki in v sledenju se ne razlikujejo od polnokrvnih dečakov. Vjetniki so prišli iz dobre družine, kar dokazuje, da se ameriška armada razvija v močnega sovražnika. Tipična je izjava nekega ameriškega vjetnika, ki je dejal: "Prišli smo v Francijo zato, da ubijemo ali da bomo ubiti". V splošnem amatrjo, da je Amerika velik brat, ki pomaga svojim manjšim bratom in sestram v Evropi.

BOLEZEN IN SMRT VLADA V AVSTRIJI.

(Nadaljevanje s prve strani)

katero smo imeli invadirati, pokončati njeno moštvo in žrtvovati njeno žensstvo.

"O, vojna ne bo trajala dalj kakor par tednov!"

Tako smo rekli. Kakšna brezdušna, moralna nizkotonost! Vse je imelo končati v par mesecih in potem bi bili zopet ponovili brezpomembno govorjenje o solidarnosti in mednarodnosti!

Iz tega razloga smo molčali, in ko je res prišla vojna, so socialisti Avstro-Ogrske in Nemčije zadel na ramo puške, ki so jim jih dali toliko sovražni vladarji, in šli so napast sosed. Še celo prepevali in plesali smo in vrtili puške nad našimi nesramnimi glavami. Iz naših ust ni bilo protesta, ni bilo zgražanja.

"Vojna bo trajala le par tednov."

To je bil vzrok našega strahopetnega molka; iz tega razloga smo zagnali stare principe na vse štiri vetrove.

Svet pa ve, kaj se je zgodilo potem. Danes protestiramo in naši glasovi so tako močni, da se smejejo celo sovražniki. Čim močnejši so naši glasovi danes, ko je že prepozno, tem bolj činiš je posmeh naših sovražnikov in tistih, katere še nismo proglasili za sovražnika, ampak kljub temu nas črtijo in zaničujejo.

Trajalo je več kakor "samo par tednov" in zato danes kričimo proti našim vladarjem. Če bi bilo možno, da bi spregovorila združena in zbujena vest avstro-ogrsko socialne demokracije, tedaj bi morala iti na vrhove najvišjih gora in vpiti: "Tukaj stojimo pred vami, obteženi s sramoto in nečemo se zagovarjati za izdajstvo Internacionala!"

Naj vam nekoliko opišem, koliko danes trpimo in kaj bomo še trpeli, ker smo z izdajstvom naših načel pripomogli do svetovne katastrofe.

Na Dunaju letos umre 85 oseb na vsakih tisoč oseb in tukaj ne mislim na vojake, ki umirajo na bojišču in v bolnišnicah. Samo v dunajskem okrožju se rodi komaj deset odstotkov otrok, ki so telesno normalni; mnogi se rade brez nohtov na prstih. Toda tudi med normalnimi otroci je le majhen odstotek, ki doživi tri mesece starosti. Te številke mi je dal odlični dunajski zdravnik.

Vi pravite: Oht — To ni nič. Rekel sem, da se otroci rade brez nohtov. Da — in mnogo se jih rodi brez kože. Vzrok temu je, ker mati nima ves čas nosečnosti potrebne redilne hrane. Povprečno dobi noseča žena komaj pol kilograma mesa in masti na teden. Razume se, da je večina otrok ro-

jenih prezgodaj, ker mati ne more v takih razmerah prinesiti otroka do potrebnega časa. Na lastne oči sem videl v bolnišnici enega samega okrožja okrog petdeset novorojenčev brez kože; drugim manjka rok ali nog in zopet drugi so brez oči. V mestih je navadno tako, da oblasti prisilijo starše v nove muke, da morajo gojiti pokvečene dojenčke kakor morejo in znajo, toda na deželi, kjer zakon nima povesod oči, so starši sami sodniki, kaj naj stori s takimi otroci. Naj vam navedem slučaj iz dunajskega sodišča, pred katerim je stala mlada mati, ki je zadavila svojega pokvečenega novorojenca.

Rečica ni imela mleka, da bi bila dojila otroka, zato ga je zadavila. Ali ni izvršila zločina? Obravnava je trajala dve uri in sodnik se je smatral prisiljenega obsoditi mater na dve leti zapora. Predno je izrekel obsodbo, je sodnik vprašal ženo, če ima kaj povedati. Žena je vrgla sledeče obupne besede sodniku v obraz:

"Nisem jaz, ki zaslužim kazen, temveč naši vladarji so krivi, ki so nas prignali do tega. Oni so krivi, ne jaz, ne jaz!"

Žena je izrekla besede, ki so je po glavah desetstisočev, ki jo nimajo poguma, da bi jih izrekli. Ali strašno prokletstvo vojne sega še dalje. Povsod je kakor zrak. Vojna ne upuše samo novorojenčev, temveč tudi starce. Edino veliki bogatini so prosti strašne kazni proklete vojne, katere so naši vladarji začeli tako premeteno in tako nesramno proti Srbiji.

Toda začetnik kuge je postal sam žrtev satanskih načrtov.

"Vojna bo trajala samo par mesecev."

Vojna je trajala več kot par mesecev in še traja in danes smo sredi tistega vrtenja, katerega smo pripravili drugim.

Ali nam je žal? Ali se kesamo zločinov naših vladarjev? Ne! Ne! Tisočkrat ne!

Naši glasovi so glasovi tepenega psa. Molčali bi bili, ako bi bila vojna trajala "le par tednov"; ne bi bili protestirali, ker so naše čete morale in pogazile Srbijo, in če prsta ne bi bili vzdignili proti nepopisnim krivicam in hudodelstvom, izvršenim nad prebivalstvom v Bosni in Hercegovini!

Ampak, ker je vojna več kot "par tednov", kričimo zdaj za mir, mir, mir, kakor da bi mislili, da mir reši naše miserne vratove."

LADJA NI BILA SPOSOBNA ZA PLOVBO.

Pekin, 11. — Ko so pričele zvezne, državne in okrajne oblasti preiskovati katastrofo na reki Illinois, je bilo sluhati obtožbe, da je bil parnik "Columbia" nesposoben za plovbo in da je bil ta fakt znan uradnikom, preden je parnik odplul z izletniki.

Obtožbo je izgovoril William Tinny, stanovnik v Pekinu, ki je dobro znan veščak v brodenju po rekah.

Njegovo izjavo in izpoved neke žene iz La Salla, ki je pričala, da je parnik pred nekaj tedni nasedel, smatrajo za najvažnejše odkritje, ki ga je dognala preiskava.

Tinny in njegova soproga sta bila pasadžirja na "Columbiji". Šla sta dol s parnikom in sta se rešila na čudovit način. Njegova žena trpi valed notranjih poškodb, ki jih je dobila pri katastrofi.

"Moja soproga in jaz sva bila v družbi George Hinesa in njegove soproge iz Pekina," je izjavil Tinny. "Mr. Hines je tudi star bradar. Kmalu, ko smo odrinili, mi je mr. Hines rekel, da vhaja preveč vode v ladjo. Šel je dol, da govori o stvari s strojnikom."

"Vrnil se je v par minutah. Povedal je nama, da je strojnik priznal, da vhaja preveč vode v ladjo. Mr. Hines je skušal dobiti čoln, da takoj zapusti parnik. To ni niso dovolili. Ko smo dospeli v Pečirjo, je vzel ženo s sabo in zapustil parnik. Ostala sta v Pečirji v hotelu in se vrnila v soboto zjutraj v Pekin."

NESREČA NA ULICNI ŽELEZNICI.

Pittsburgh, Pa. — Na Forbesovi ulici in blizu Craigove ceste je voznišče železnice udaril v voz, na katerem se je šestnajst izetnikov vračalo s piknika. Izletniki so valed slinaga sunka zleteli na vse strani. Mrs. I. J. Maretzky in

16-letni Dave Patler sta bila na mestu ubita, 15 oseb je bilo po ranjenih.

Izletniki so se vračali domov in voz je zavil na most, ko je pod njim lokomotiva spuščala goste oblake dima v zrak. Motornik ni vled dima videl voza pred sabo in je vozil z navadno hitrečo čez most. Na zapadni strani mostu je pa treščil vanj in ga prekuenil.

NEZGODA NA ŽELEZNISKEM KRIŽIŠČU.

Hammond, Ind. — Clarence A. Crawford, bogat farmar iz Kallifornije, in njegova 11-letna hči sta bila ubita na mestu, ko je obojni vlak Chicago, Indiana & Southern železnice udaril ob avtomobil na železniškem križišču deset milj od tukaj, drugi člani družine so pa dobili težke poškodbe.

Crawford se je vračal s svojo družino domov. Cesta vodi skozi majhen gozd, ki zapira razgled na železniško progo. Tako je Crawford pridrivil z avtomobilom direktno pred vlak in lokomotiva je udarila avtomobil v sredi in ga sunila kakih 60 čevljev predse, kjer se je prekuenil in pokrnil pod sabo vso družino.

RAD BI IZVEDEL

za naslov mojega brata Jacob Krušič, pred nekaj meseci se je nahajal v Seattle, Wash. Sporočiti mu imam več zelo važnih stvari. Cenje rojake prosim če kdo ve za njegov naslov, da mi ga naznani ali naj se mi sam izglasi na moj naslov: Frank Krusich, P. O. Trommald, Minn.

NAPREDEK

"Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjajo z njenimi idejami, podpiraj trgovce, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imam vse za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni.

ANTON KORNIC,
Hermine, Pa.

DR. JOS. V. GRAHEK

edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennylvaniji. Zdravi vse otroče, ženske in moške bolezni.

Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan.

Bell Telephone Cedar 2388.
843 E. Ohio Street,
N. S. PITTSBURGH, PA.

POTREBUJEMO 50 IZUČENIH RUDARJEV.

Tower Hill Conneleville Coke Co., Republic, Pa.

Premog je 8 čevljev visok, dobra streha in tlak. Rav s ubodom. Ni plina, električne svetilke so rabijo. Dela se strojem in pikom. Mi imamo stalno delo in naši boljši delavci zaslužijo po \$6.00 do \$10.00 na dan.

Dobra, 3 do 4 sobna stanovanja se dobe v najem po \$5.00 do \$8.00. Šole, cerkve, zabavališča in prodajalne so tukaj.

Republic, Pa., je lepo, malo mesto poleg Monongahela R. R., ravno med Uniontown in Brownsville, Pa. Poslušne karne vna vsake pol ure. Pridite takoj ali pa se glasite za nadaljna pojasnila pri:

MR. F. A. COFFROTH, Superintendente, REPUBLIC, PA.

Telefon urada Court 3459.

Telefon na domu Neville 1870 R.

FRANCIS A. BOGADEK,

slovensko-hrvaški advokat,

VRHOVNI ODVETNIK NAR. HRV. ZAJEDNICE,

soba 103 Bakewell Building,

vogal Diamond in Grant Sts.,

(nasproti Court House)

PITTSBURGH, PA.

The Maple Ridge Coal Co., Holsopple, Penna.

Naši rudniki niso unijski, ampak mi vseeno plačujemo po unijski lestvici in se dela samo po osem ur na dan. Ravno smo dokončali naša nova petsozna stanovanja v katerih je vse moderno vrejeno, tekoča voda, električna rasvetljava, vrtovi in premog damo zastonj, oziroma vse skupno po \$10.44 na mesec v najem.

Naši rudarji zaslužijo povprečno do \$100.00 na dva tedna.

Lahko pridete sem s B. & O. R. železnico do Holsopple, Pa., ki je v bližini Johnstowna.

Mi pošljamo rudarje iz našega urada vsak petek jutro. — Oglasite se pri:

Mr. A. M. Springer, 701 House Building,
PITTSBURGH, PA.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Iskorp. 17. junija 1907 v dr. Illinois.

GLAVNI STAN: 2657—59 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: John Vogrič, box 290, La Salle, Ill.
I. Podpredsednik: J. Bratkovič, R. F. D. 4, box 66, Girard, Kans.
II. Podpredsednik: Jozef Kuhelj, 9469 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Tajnik: John Verderbar, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.
Zapisnikar: John Molek, 4008 W. 31st St., Chicago, Ill.

NADZORNI ODESEK.

Jože Ambrožič, box 351, Canonsburg, Pa.
Paul Berger, 741—1st St., La Salle, Ill.
F. S. Taucher, 674 Ashby Ave., Rockspriaga, Wyo.

POBROJNI ODBOR:

Anton Hraat, box 140, Canonsburg, Pa.
Jože Radišek, box 432, Smithton, Pa.
Rudolf Pietersiek, box 436, Bridgeville, Pa.
Jakob Miklavčič, I. Box 3, Willock, Pa.
M. Petrovich, 14815 Hale Ave., Collinwood, O.

UREDNIK PROSVETE:

Jože Zvertnik.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

F. J. Kern, M. D., 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

VSE DENARNE ZADEVE IN STVARI, ki se tičejo gl. upravnega odbora in S. N. P. J. naj se pošiljajo na naslov:

JOHN VERDERBAR, 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PRITOŽBE GLEDE GENERALNEGA POSLOVANJA se pošiljajo na naslov JOŽE AMBROŽIČ, box 351, Canonsburg, Pa.

Pritožbe preprijljive vsebine, ki sta jih rešili prva in druga instance, se pošiljajo na naslov:

ANTON HRAAT, box 140, Canonsburg, Pa.

VSI DOPISI, razprave, študij, naznanih itd. za "Prosveto" se pošiljajo na naslov:

UREDNIŠTVO "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE UPRAVNIŠKE STVARI, naročalna, oglasi, se pošiljajo na naslov: UPRAVNIŠTVO "PROSVETE", 2657—59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V korespondenci s tajništvo S. N. P. J., uredništvo in upravljalstvo "Prosvete" ne rabite imena uradnikov, marveč napisite naslov, ki je tu naveden, ako želite, da bo vsaka stvar hitro rešena.

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Umijte si noge vsako noč z gorko vodo, zjutraj si pa nadrgnite s tem praškom po nogah, podplatih, petah in med prsti. Danite nekaj tega praška tudi v čevlji in v nogavice. Ta prašek je najboljšo sredstvo za noge, da se vam potijo, če vas boli, srbi, ali če se otekajo in utrujajo. Ta prašek dela, da se noge, čevlji in nogavice suhe. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 20 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Prof. Dr. Mullin

ZDRAVNIK — SPECIALIST
ZA SLOVENČE

411—4th Avenue

(NA SPROTI POŠTE)

Pittsburgh, Pa.

KLINIČNA PRIGLEDNA
S. S. SARKI.

Stari in izkušeni zdravnik, s 25 letno prakso. Zdravi uspešno in hitro vse bolezni, pljučne, ledene, obilne, tiganje, nervoznost, krvne bolezni, kakor tudi druge bolezni možganov. Odravljajo vsako bolezen katero praviš v svoje okrobo. Uporablja najboljša evropska, ameriška in ostali delov sveta zdravila. Niska cena. Nasvet brezplačno. Točen pregled popolnoma jameš. Pri meni se zdravi valiko Stevilo Slovencev. Uradne ure od 9. zjutraj do 8. večer, ob nedeljah samo od 10. do 2. popoldan.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK

639 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik v Pittsburghu, ki ima 30 letno prakso v zdravljenju vseh vrst bolezni.

Zastopljajo prvi zdravniki v Pittsburghu, ki imajo 30 letno prakso v zdravljenju vseh vrst bolezni.

Bolezni možganov, ki povzročajo halucinacije, vrtoglavice in druge bolezni, ki povzročajo vrtoglavice in druge bolezni.

Bolezni možganov, ki povzročajo halucinacije, vrtoglavice in druge bolezni, ki povzročajo vrtoglavice in druge bolezni.

Bolezni možganov, ki povzročajo halucinacije, vrtoglavice in druge bolezni, ki povzročajo vrtoglavice in druge bolezni.

Bolezni možganov, ki povzročajo halucinacije, vrtoglavice in druge bolezni, ki povzročajo vrtoglavice in druge bolezni.

Bolezni možganov, ki povzročajo halucinacije, vrtoglavice in druge bolezni, ki povzročajo vrtoglavice in druge bolezni.

Bolezni možganov, ki povzročajo halucinacije, vrtoglavice in druge bolezni, ki povzročajo vrtoglavice in druge bolezni.

Bolezni možganov, ki povzročajo halucinacije, vrtoglavice in druge bolezni, ki povzročajo vrtoglavice in druge bolezni.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjena država (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c na tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.15 na tri mesece.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

3657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

3657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4635.

Datum v klepetu n. pr. (Junija 30—18) poleg valnega imena in naslova pomeni, da vazi je s tem danom potekla naročnina. Ponovito jo pravilno, da se vam ne utavi list.

Stvari, ki dajo misliti.

Kajzer Viljem Plino-Cepelino-Submarino-Kanonski je naposled našel vzrok za petnajsto hunsko invazijo Rusije s kardinalnim namenom, da dodobra zadušijo revolucijo in sovjetsko republiko.

Rekli smo že, da je eksistenca demokratične republike poleg avtokratične monarhije nemogoča in zato je bil brest-litovski mir največja farsa, kar jih pozna zgodovina. To bodo zdaj spoznali tudi tisti, ki so ga zahtevali in podpisali. Za Rusijo pride zdaj nova revolucionarna vojna in vsi tisti, ki se upro poštasti kajzerizma, se bodo borili za svobodo in obstanek prve socialistične republike.

"No one but could sympathize with the Yugoslavs in their aspirations to form a free and independent republic."

(Nihče si ne more kaj, da ne bi simpatiziral z Jugoslavi v njihovi težnji za ustanovitve svobodne in neodvisne republike.)

Tako piše "Johnstown Leader" (Pa.) ko opisuje mednarodno slavnost 4. julija v dotičnem mestu. Naš dopisnik v Johnstownu nam dalje poroča, da so tudi tamošnji Srbi nosili demonstrativne napise "Mi smo za republiko". Torej — mi gremo naprej!

Danes imamo dve vrsti patrijotov: eni so trezni, drugi pa pijani. Zadnji vidijo v vsaki stvari po dve stvari, a kjer bi bilo treba dobro pogledati eno stvar, ne vidijo nič. Neki jugoslovanski list pravi, da sta pretekla "dva stoletja in četrdeset in dve godine" odkar je bila podpisana izjava neodvisnosti Združenih držav. To je 242 let ali celih sto let več kot je res!

Župan v Frontenau, Kans., je izdal naredbo, s katero prepoveduje govoriti nemški in "avstrijski" jezik v mestu. Brat John Bedene in par drugih rojakov so vprašali mestnega policaja, da jim razložijo, kakšen je ta "avstrijski" jezik, ki je prepovedan. Policist jih je pa poslal k županu, češ, župan bo že vedel, ker je izdal naredbo. Sli so k županu, ali ta je rekel, da ne ve in poklecat je policista in ga ozmerjal, zakaj da on ne ve, ko se vendar vedno meša med ljudi. Končno je župan rekel: slovenski deputaciji, da mora še dobiti potrebne informacije o "avstrijskem jeziku", zato naj počaka nekaj dni nakar bodo že obveščeni.

Beležimo to interesantno anekdoto kot "war story" in material za naše humoriste — ali obenem je stvar tudi polna tragike, ki vpije do neba in se pošteno mašuje nad rojaki povsod, koder so že leta in leta mirno trpeli proketo ime "Austrian".

Ljudstvo v Angliji je čakalo 142 let preden je spoznalo, da je pametno in pravilno, če se praznuje praznik ameriške neodvisnosti tudi na Angleškem. Koliko časa bo še čakalo nemško ljudstvo?

Nemčija ne more biti članica zveze svobodnih držav toliko časa, dokler ne bo praznovala padca svoje bastije — kajzerizma.

Najnovejša: V monarhističnem taboru se je rodila fraza "socialno kraljestvo" in pod to frazo so zapisali Masarikovo ime. Socialno kraljestvo! Kaj se to pravi! Ali morda "socialistično kraljestvo"? Great Scott! — What next?

Bomo videli, koliko časa pojde perfidna reklama, ki jo delajo naši monarhisti z Masarikom, kateri še ne poznajo njihovih trikov.

Številna poročila, ki jih prejemamo o izvrstnem gibanju S. R. Z. v slovenskih naseljih širom Amerike, posebno v zapadni Pennsylvaniji, nam narekujejo vprašanje: Kje pa je gibanje za S. R. Z.? Odgovor bi bil: Gibanje za jugoslovansko monarhijo eksistira večji del v — ameriških časopisih. Na čelu tega gibanja so ljudje, ki imajo dosti časa in denarja, ne pa vozarijo okrog po deželi, posebno v Washington, in delajo zelo ozaljšano reklamo v prvi vrsti zase. Pri S. R. Z. so pa delavci, ki nimajo dosti časa ne denarja, a kljub temu naše gibanje za republiko živi in raste med našim ljudstvom.

Sredstva naših nasprotnikov.

Preden se je v Clevelandu sešla konvencija S. N. Z., je bilo med člani te organizacije aliati različne glasove, ki so zahtevali od svojih voditeljev, da naj poiščejo pot za sodelovanje s S. R. Z. in nekateri delegati so naravnost zahtevali, naj se povabi eksekutiva S. R. Z. na njihovo zborovanje. Gospodje okrog "Clevelandške Amerike" naj se nikar ne trudijo, da bi to utajili, kajti sami smo dobili taka pisma od njihovih delegatov.

Voditeljem niso bili ti pozivi nič všeč, kajti njim ni šlo nikdar za to, da bi se omogočilo sodelovanje s S. R. Z., temveč za to, da bi se S. R. Z. popolnoma umaknilo ali pa se vsaj njim podvrglo. To da ker so morali računati z razpoloženjem članstva in ker dobro vedo, da je program Slovenskega Republičanskega Združenja vsem Slovincem bolj simpatičen od avtokratične krfske deklaracije, jim ni kazalo nič drugega, kakor igrati pred članstvom komedijo, ki bi sugerirala njihovim članom, da se oni resno trudijo za sodelovanje s S. R. Z., ampak da so republikani take hudobne trane, da ni z njimi kaj začeti.

Temu neodkritosrčnemu namenu je predvsem služila "izjava", ki je bila sprejeta na clevelandskem zboru. S to izjavo so arankirji hoteli napraviti na slovensko javnost vtisk, da ni S. N. Z. vezana z monarhističnim programom in da ji vsled tega tudi vsak republika-

ne mirne vesti pristopi ali pa vsaj s čisto vestjo z njo sodeluje.

To je bila zvijačna komedija in S. R. Z. ne more nikdar sestiti na take limanice. Režiseri komedije so to dobro vedeli; dr. Vošnjak ni takó ignoranten, da ne bi razumel brezpomembnosti clevelandске izjave in da bi smatral S. R. Z. za organizacijo bedakov, ki se vjamejo na vsak trik. Za sodelovanje obeh organizacij je bila clevelandska izjava popolnoma nesposobna. Ampak dobra je bila za instrument, s katerim poskušajo diktatorji sipati svojim članom pesek v oči.

Popolna laž je, če trdijo agenti Pašić-Trumbićeve monarhije, da ni S. N. Z. vezana z monarhističnim programom. Če res ne bi bila, tedaj bi se lahko resno začelo govoriti o sodelovanju ne o združitvi. Združitev ne bi bila niti potrebna; sodelovanje bi pa šlo hitro in koristno. Da se brez združitve lahko izhaja, kaže akcija Čeho-Slovakov, ki imajo manj diference kakor mi, pa so vendar zbrani v treh organizacijah: České Národní Sdružení, Svaz Českých Katolíků in Slovenská Liga.

Toda delo S. N. Z. je "Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenca" s Karagorgijevićev dinastijo obvezna in nobeno clevelandsko izjavo ne spravi tega dejstva s sveta. Čini bolj se agenti londonskega odbora trudijo, da bi zatajili članom to resnico, tem bolj je s tem dokazano, da je bil njih namen od vsega početka neodkritosrčen. Da je monarhistični program obvezen za S. N. Z., je pa popolnoma jasno po tem, da priznava S. N. Z. londonski odbor in se mu podreja. S tem se torej logično zavezuje za program in delo londonskega odbora. Program londonskega odbora se pa imenuje Krfska deklaracija. In ta deklaracija je odločno monarhističen dokument, izključujoč vsako drugo obliko države in izključujoč pravico naroda, da si sam izbere formo državnega življenja. Ta pravica naroda je uničena z določbo o kraljevski sankciji.

Dokler je ta monarhistična, avtokratična, z demokratičnega stališča izdajalska deklaracija program londonskega odbora, je vsaka organizacija, ki priznava ta londonski odbor in se mu podreja, vezana z monarhističnim programom. To velja tudi za S. N. Z.

Zaradi tega je popolnoma jasno, da je za S. R. Z. sodelovanje s S. N. Z. enostavno nemogoče, dokler je S. N. Z. podrejena londonskemu odboru in dokler je za londonski odbor Krfska deklaracija merodajna.

Od voditeljev S. N. Z. pa ni pričakovati, da bi storili kakršnekoli resen korak, ki bi omogočil sodelovanje. Z vsem svojim početjem delajo na to, da se še bolj poveča prepad med obema organizacijama in da postane vsako zблиžanje nemogoče.

Da je to njih resnični namen, dokazuje sistematično ruvanje proti S. R. Z., pri čemer se poslužujejo agenti avtokracije najpogostejših sredstev, kar kaže, da ima to početje en vir, eno metodo in eno vodilno roko. Med ta sredstva spada podlo, lažljivo denunciranje organizacij S. R. Z., ali pa članov, ki so delavni v gibanju.

Ker so jugoslovanski kraji daleč od Združenih držav, ker je vse jugoslovansko vprašanje zelo komplicirano, ker so vsled tega večini ameriškega prebivalstva podrobnosti problema neznani ali pa vsaj nejasni, spekulirajo nekateri "velike glave" monarhističnega štaba, da bi mogli to nepoznavanje razmer porabiti za ožrjevanje in blatenje članov S. R. Z. in njihovega dela. Ljudje, ki so še pred par meseci imeli same Frane Jožefe in Rudolfe na svojih stelah, časnikarske eunje, ki so še lani pele visoko pesem avstrijanstva in habsburžanstva, se bijejo sedaj po prsih in glumijo ameriško lojalnost. Ne da bi se s tem zadovoljili, se pa drznejo take kreature doživeti avstrijskih simpatij Slovencev republičanskega mišljenja, ki so bili nasprotniki avstrijske vlade, ki so imeli boje s habsburškim sistemom in so imeli zedinjenje Jugoslovancov na svojem programu, davno preden je kdo vedel, da bo Amerika Avstriji napovedala vojno.

Kakor rečeno, se vrši to infamno početje sistematično in ne slučajno. S takimi denunciacijami so poskušali v Minnesoti, v Wisconsinu, v Ohiu, v Pennsylvaniji — poskušali pač brez uspeha, ker se njihove laži povsod dokažejo, ampak poskušali v nadi, da jim bo kje nevednost pomagala in da se bodo ljudje ustrašili zasikavanja ali drugih sitnosti.

Naravno je, da se zaganja s tem ničvrednim početjem le bolj in bolj globoko klin med obe organizaciji. Kajti kdo naj pričakuje od poštenih ljudi, da se bodo kar na lepem jutri združili s svojimi današnjimi obrekovalci?

Obrekovanje pa je res glavno sredstvo kraljevskih agentov. In centrala te infamne kampanje je pri "Clevelandski Ameriki", katere glas je med Slovenci pač že tako slab, da ne more postati slabši. "Clevelandska Amerika" se je enkrat vjela in ne bo mogla utajiti fakta, čeprav so prijatelji njenega izdajatelja skušali s skrivnostnimi obrazi odvrniti sum denunciranja od njega.

Okroglo pred enim mesecem je bila v Clevelandu, O., vrsta shodov, na katerih je govoril član eksekutive S. R. Z. Etbín Kristan. Poročila o teh shodih so prišla v javnost; tudi S. R. Z. je dobilo poročilo in njena eksekutiva je poučena ne le o shodih, ampak tudi o ostalih okoliščinah. Vemo n. pr., da so monarhistični agenti na vse kriplje skušali preprečiti te shode. Vemo, da so se v tem zmislu trudili pri oblastih. Vemo, kako so se posamezniki lagali po mestu, da so shodi prepovedani, da je Etbín Kristan aretiran i. t. d. Vemo, da sta imela kraljevaška lista brezprimerno podle, od prve do zadnje besede zlagane napade na Kristanovo osebo. In ravno tako vemo, da niso vsi ti nepošteni eksperimenti imeli niti najmanjšega uspeha.

"Clevelandski Ameriki," ki je prav pred nedavnim pisala, kako lepo bi bilo, če bi S. R. Z. in S. N. Z. delali skupaj, pa to ni dalo miru. V stanju moralnega mačka je izdajateljstvo tega "dnevnega" lista skrpčevalo denunciacijo, o kateri si je njen junak nabrže domisljal, da spravi člana naše eksekutive Etbína Kristana v kačo.

Ce bi pri ameriških vladnih oblastih odločali izdajatelji "Clevelandške Amerike," bi bilo mogoče, da bi se njih želja izpolnila. Ker pa ne zadostuje par načrčanih bedarij, je bilo seveda nemogoče, da bi se uresničila Pirčeva srčna želja.

Ko je lanska konvencija S. R. Z. volila eksekutivo, je pač vedela, komu izročila vodstvo svojih poslov. Če ne bi bilo članstvo že davno poznalo Etbína Kristana in njegovega dela, ga ne bi bilo izvolilo v eksekutivo, kakor ne Keržeta, Zavrtnika in ostalih članov. Zaradi tega je eksekutiva S. R. Z. popolnoma jasno, da ne bi mogla niti najintenzivnejša preiskava dokazati niti senice tistih sumničev, ki bi jih bila "Clevelandska Amerika" rada vrgla na našega delavnega člana; vsaka preiskava bi mogla dokazati le to, kar je eksekutiva in članstvo S. R. Z., pa tudi razni merodajni faktorji v Zedinjenih državah že davno znano: Da je bil Etbín Kristan v bojih z avstrijsko vlado že v starem kraju; da je bila jugoslovanska federativna republika njegov program še pred vojno; da je razkrival avstrijske grehe v javnosti od prvega dne, ko je prišel v Ameriko in da mu ni bilo, kar se tiče vojne, treba menjati stališča šele tedaj, ko je predsednik Wilson izjavil, da je vojno stanje med Zedinjenimi državami in Avstrijo.

Ce bi šlo za to — kar je itak ogromni večini slovenskega ljudstva dobro znano — se nam torej ne bi bilo treba baviti z zadevo. Omeniti jo pa moramo zato, ker mora slovensko ljudstvo v Ameriki spoznati, kakšnih podlih sredstev se znajo posluževati ti "dnevi" nasprotniki. Da spoznajo to tudi drugi faktorji v Ameriki, kolikor še niso poučeni, zato je poskrbljeno.

Slovensko demokratično ljudstvo bo pa tudi razumelo, zakaj ne more biti razmerje S. R. Z. in S. N. Z. drugačno kakor je. Svojemu obrekovalcu ne more nihče roke stiskati. Dokler se poslužuje S. N. Z. takih metod in dokler imajo taki značajni odločilni brade, je vsak sporazum nemogoč. Vpričo sistematične podlosti je bilo S. R. Z. do-

SLOVENSKO REPUBLICANSKO ZDRUŽENJE.

Sedež v Chicagi, Ill.

IZVRŠVALNI ODBOR:

Frank Bostich, Filip Godina, Frank Kerže, Martin V. Konda, Etbín Kristan, Anton J. Terbovec, Jože Zavrtnik.

NADZORNI ODBOR:

Ludvik Benedik, Matt Petrovič, Frank Veranič.

CENTRALNI ODBOR:

John Ermene, Joseph Fritz, Joseph Ivanetič, J. Judnič, Ivan A. Kaker, Anton Motz, Frank Mravija, Jacob Muha, Zvonko Novak, K. H. Pogodič, Matt Pogorelec, John Rezel, Joseph Steblaj, Frank Sava, Frank Udovič, Charlie Vesel, Andrew Vidrih, Stefan Zabrc, Leo Zakrajšek, Anton Zlogar.

(Opomba. Zastopniki organizacij in listov, ki se dozdaj še niso prijavili, postanejo člani centralnega odbora, čim se pravilno prijavijo in izjavijo, da se strinjajo s temeljnimi načeli S. R. Z. — Naslov za pisma in denarne pošiljave je sledeči: Anton J. Terbovec, P. O. Box 1, Cicero, Ill.)

Slovenskemu Repub. Združenju so se doslej pridružile sledeče organizacije: Slovenska Narodna Podporna Jednota; zastopnika: Anton J. Terbovec in Matt Petrovič.

Jugoslovanska Katoliška Jednota; zastopnika: Anton Motz in Matt Pogorelec. Slovenska Svobodnomselna Podporna Zveza; zastopnika: Frank Bostich in Anton Zlogar.

Slovenska Podporna Društvo sv. Barbare in Slovenska Delavska Podporna Zveza; zastopnika: Andrew Vidrih in Ivan A. Kaker.

Jugoslovanska Podporna Zveza "Sloga"; zastopnika: John Ermene in John Rezel.

Slovenski Delavski Sokol "Chicago". Slovenska sekcija Modern Woodman v Chicagi; zastopnik: Joseph Steblaj. Slovenska sekcija Jugoslovanske Socialistične Zveze; zastopnik: Filip Godina in Frank Sava.

Društvo Slovenija C. S. P. R. J.; zastopnik: Frank Udovič. Slovensko samostojno mladeniško podporno društvo Danica v Chicagi; zastopnik: Frank Mravija.

Slovenski Socialistični Klub (samostojen); Slovenski pevski zbor in Slovenska Citalica v Milwaukee, Wis.; zastopnik: Leo Zakrajšek.

Zveza "Slovenski Izobraževalni Dom"; Franklin, Pa.; zastopnik: Stefan Zabrc.

Slovenski Tamburaški in Pevski Zbor "Lira" v Chicagi; zastopnik: Jacob Muha.

Slov. Knj. Društvo, Dubuque, Ia.; zastopnik: K. H. Pogodič. Slovenski pevski zbor "Slovan"; Pullman, Ill.; zastopnik: Jos. Fritz.

Slovenska Citalica, Ely, Minn.; zastopnik: J. Judnič. Zveza Slov. Svobodnomselcev, Chicago, Ill.; zastopnik: Jos. Ivanetič.

Glasiila S. R. Z. so sledeči listi: Prosveta, zastopnik: Jože Zavrtnik; Glas Svobode, zastopnik: Martin V. Konda; Proletarec, zastopnik: Etbín Kristan; Slovenija, zastopnik: Frank Veranič; Čas, zastopnik: Frank Kerže; Slovenska Družina, zastopnik: Zvonko Novak; Enakopravnost, zastopnik: Louis Truger.

Iz urada tajnika S. R. Z.

Člane Slovenskega Republičanskega Združenja, društva, klube, krajevne organizacije S. R. Z., kakor tudi posamezne rojake, ki se zanimajo za naše gibanje, opozarjam na knjižico "Krfska deklaracija in demokracija", katero je izdal izvrševalni odbor S. R. Z. V knjižici je zvana "krfska deklaracija", s primernim pojasnilom, kakor tudi "škafška izjava", ki tvori temelj S. R. Z. Iz obeh dokumentov in pojasnila bo vsakemu lahko umljivo, v čem se naša načela razlikujejo od načel Londonskega odbora in S. N. Z., ki goji za njim. — Da se vsaj deloma pokrijejo tiskarski stroški in poštnina, so za knjižico določene sledeče cene: Za posamezne iztise 5c, za 25 iztisov \$1.00, za 50 iztisov \$1.50, za sto iztisov \$2.50, za petsto iztisov \$10.00, za tisoč iztisov \$17.50. Naroča se pri tajniku. Manjši zneski se lahko pošljejo v poštinih znamkah.

Anton Terbovec, tajnik.

Republičansko gibanje med Hrvati.— Shod v Clevelandu.

Cleveland, O. — Za jugoslovansko republiko se opaža med clevelandskimi Hrvati in Srbi vedno večje zanimanje. Hrvatsko republičansko združenje priredi v nedeljo 14. julija ob dveh popoldnevih v Birkovi dvorani velik javen shod, na katerem bo govoril Milan Polovina iz Detroita, Mich., o jugoslovanskem vprašanju. Hrvatsko republičansko združenje stoji na tistih principih kot Slovensko republičansko združenje. Njihova organizacija bi se zelo hitro razvila, ako bi imeli na razpolago kak list, ki bi zastopal njihov program, kajti masa hrvatskega naroda ni niti najmanj v taboru zagovornikov krfske deklaracije. Propagatorji programa omenjene deklaracije med Hrvati v Ameriki so večinoma bivši policaji raznih mestec, tolmači, nekotiko trgovcev in duhovnov in v temnih politikantov. Za seboj imajo le malo pristašev, ki vsled neznanja ne vedo, kakaj pravzaprav gre. Mnogo jih je na strani Narodnega Lista, ki je slovel kot največje glasilo avstrijskankov med Hrvati pred napovedjo vojne Nemčiji od Združenih držav. Nekaj jih je v taboru T. Ovetkova, ki zastopajo "čisti mednarodni socializem." Njihov socializem je poosoben v kričanju in frazariranju, praktično pa ne pomenja ničesar. Mnogi so že spoznali, da so si z njihovo kričavo taktiko silno škodovali, toda njihove napake in zamujeni čas je sedaj težko nadomestiti, ker z butanjem so sami sebe moralno uničili in so sedaj brezmočni ter ne štejejo ničesar v javnosti. Poleg tega so zagrali še svoje glasilo.

Hrvatski ameriški listi so last raznih "javnih notarjev", političnih agitatorjev, ki so na razpolago sedaj eni sedaj drugi stran ki, "bankirjev", duhovnov in drugih podobnih ljudi, ki se jih lahko prišteje pod omenjeno kategorijo. Od teh listov je seveda težko pričakovati agitacije za republikansko formo bodoče Jugoslavije, ker se jim taka agitacija ne "izplača". Tudi nimajo pojma o demokraciji, še manj jim je znano jugoslovansko vprašanje. Kljub temu se med ameriškiimi Hrvati in Srbi opaža živahno zanimanje za delovanje Slovenskega republičanskega združenja in v mnogih lokalnih organizacijah SRZ sodelujejo tudi Hrvati in Srbi. V Clevelandu so šli nekotiko daleč, ro je organizirali so Hrvatsko republičansko združenje. Kot smo full, nameravajo Srbi in Hrvati v Chicagi izdati svoj list, ki bo stal na stališču, kot ga zavzema SRZ in HRZ. Za tak list čutimo že skrajno potrebo in bilo bi priporočljivo, ko bi se prizadeli krog nekoliko podvizali, da bi prišli tem hitreje do svojega lista, ki bo zagovarjal naše težnje v hrvatskem-srbskem jeziku.

Srbom m Hrvatom v Clevelandu pa priporočam, naj se udeležijo shoda dne 14. julija v Birkovi dvorani.

Poročevalec.

RIBE IZ ZALIVA NA TRGU V INDIANAPOLISU.

Indianapolis, Ind. — Ta teden pričakujejo drugo pošiljatev rib iz Mehškega zaliva. V Indianapolisu niso od sedaj radi segali po ribah, ki so prihajale na trg iz južnih vod. Vojna je tudi tukaj napravila spremembe in ljudstvo je prav pridno seglo po prvi pošiljati rib, tako da so jih zopet naročili. V prodaji na drobno prodajajo ribe po 15 centov funt.

Eksekutiva S. R. Z.

Razprave h konvenciji.

Springfield, Ill. — Dasiravno se bo v našem mestu letos vršila konvencija SNPJ, se čuje le malo poročil iz tujakinega kraja. Vzrok temu je, da smo zelo zapostavljeni z delom in pa ker se nečemo hvaliti v javnosti z našimi pripravami za konvencijo. Omenim lahko to, da so priprave za VII. zborovanje delegatov naše jednote v polnem tiru in smo pripravili storitve vse, kar bo v naši moči. Vse priznanje gre tudi sosednim društvom naše jednote, ki so nam obljubila pomoč in sodelovanje. V ta namen se je vršila skupna seja društev SNPJ iz te okolice dne 23. junija pri bratu John Underwoodu. Naše društvo je bilo na tem sestanku zastopano po pripravljenem odboru za konvencijo, druga društva so pa zastopali sledeči člani: Edroma članice. Društvo šte. 184 je zastopala sestra Mary Kramazar (starejša); dr. Gora, šte. 311 iz Peorije, Joe Mrežar, dr. Zagorski Zvonovi, šte. 116, Andrew Spragar; dr. Rdeči Prapor, šte. 352, Geo. Braye; dr. Nokomiški Slovencev, št. 209, A. Smodi; dr. Slovenska Republika, šte. 335, Anton Medić; dr. Grozd, šte. 74, Simon Kavčič; dr. Vsi za Enega, šte. 96, John Gorenc in Joe Widmar. Ker se zaključki zastopnikov teh društev tičejo v prvi vrsti prizadevkih društev, ne bomo priložili izvečka zapisnika v javnosti. Stara krščanska navada je, da se zahvaljujemo za vse dobrote in težave, za naklonjenost in nenaklonjenost. Tudi mi nočemo kršiti tega starodavnega pravila, zato se lepo zahvalimo vsem članom društev, ki smo jih na tem sestanku povabili, pa so se vsi kemu sodelovanju odrekli.

Razveseljeno je, da letos ne opaziti tistega nezmyselnega preklanja v Prosveti kot navadno v drugih konvencijah.

Upam, da bodo delegatje prišli na to konvencijo že pripravljali z najboljšimi nameti v nadaljnjem prospek jednote in ameriški Slovencev.

Po mojem mnenju bi se morala ta konvencija baviti z enim najvažnejšim vprašanjem, to je združitvi naših podpornih organizacij. Ako se bo spravilo to vprašanje na dnevni red, naj bodo delegatje previdni pri sestavljanju pravil. Glavnih uradnikov naj se ne izvoli za dobo treh ali štirih let, nego samo do časa združitve SDPJ. Seveda se mora vprašanje združitve rešiti povoljno za našo konvencijo. Zakaj priporočam, da se v tem slučaju ne izvoli glavnih odborov, ki določajo termin, nego le do združitve, pa če tudi pride združitve pol leta po konvenciji? Zato, ker so dosedanje skuhanje pri kampanji za združitve dokazale, da so bili odbori organizacij velika ovira združitvi. Rečimo, da se združitve izveši. Nekaj glavnih odborov mora odpasti. Tudi če so ti glavni odbori izvoljeni za dobo treh ali štirih let, jih ne more nihče prisiliti do odstopa od njihovih uradov. Temu se najlože odpore, če se jih izvoli le do časa, ko stopi združitve v veljavo. Ta nasvet je dal neki odvetnik zastopnikom organizacije Sv. Barbare iz Forest Cityja ob priliki združitve (S. D. P. Z.).

SDPJ pa priporočam, naj pošlje vsakemu delegatu SNPJ na konvencijo po en iztis njihovih pravil, da se natančneje seznanijo z njihovim sistemom in potem tudi našega urada v toliko, da se bo v glavnih točkah vemal s pravili SDPJ. To bi potem olajšalo združitve.

Konvencija SNPJ naj izvoli odbor treh delegatov, ki naj imajo polno moč pri pogajanjih z zastopniki SDPJ za združitve z organizacij. Nikakor pa ne smejo biti člani tega odbora v nobenem glavnem odboru, da ne pridejo na površje zopet iste kariere, s katerimi se je do sedaj ovirala in zavlačevala združitve. Združenje naših podpornih organizacij je za nas vitalnega pomena, za to ne potrebujemo nobenih prerokanj za "oslovo senca." I me, čarter in druge take stvari niso tako važne, da bi morala za stran njih trpeti ideja združenja.

Anton Aubel.

Roslyn, Wash. — Ker smo na pragu konvencije SNPJ, je tukajšno društvo Slovencev, šte. 75 na redni seji 9. junija izbralo od-

bor petih članov in jim dalo nalogo pretrpeti pravila in po sedanjih izkušnjah svetovati različna izboljšanja v korist organizacije. Dosedanji rezultat tega odbora pri razmiselnju o pravilih je sledeči:

VII. člen, 3. točka naših splošnih pravil naj bi se glasila sledeče:

"Ako članica naglo oboli, naj bo pri določanju bolniške podpore veljaven zdravnikov dat, v slučaju, da se tak bolnik ni mogel takoj naznaniti društvenemu tajniku."

Do tega zaključka smo prišli vsled tega, ker je pri določanju bolniške podpore veljaven zadnji datum, najsibo še od zdravnika ali društvenega tajnika. V mnogih slučajih se valed te točke dela krivica tistim članom, ki naglo oboli, ali jih pri delu nevarno poškoduje, da nimajo niti časa misliti, da bi se naznanili društvenemu tajniku. Prvo, kar je za take bolnike ali onesrečene važno, je hitra zdravniška pomoč. Izjude, ki se poškodujejo do nezvesti, jim pokličejo zdravnika, za obvestitev slučajnega društvenega tajnika jim pa ne pride na misel ali pa šele čez par dni po nesreči. Na ta način se takega člana odškoduje za bolniško podporo.

VII. člen, 7. točka, naj bi se spremenila sledeče:

"Bole člani mora društvo obkakovati tudi, če so čez tri milje oddaljeni od društvenega sedišča ali vidi društveni tajnik, dr. štvo ali glavni tajnik odnosa gl. upravni odbor potrebo za take obiske. Vendar pa ta razdalja od društvenega sedišča ne sme presegati razdalje 6 milj. Bolnike, ki se nahajajo v razdalji od 3 do 6 milj od društvenega sedišča, naj se obiskuje najmanj enkrat na teden, za tiste pa, ki so oddaljeni čez 6 milj od društvenega sedišča, pa naj določi število obiskov glavni upravni odbor."

Vožnje stroške do 10c naj trpi bolniški obiskovalec, če pa prejšnja vožnji stroški čez to svoto, naj se plačajo iz jednote blagajne."

Sedanja točka v tem oziru se glasi: "Vožnje stroške do 10c trpi vsak obiskovalec sam, do \$1. društvo, če pa znašajo stroški nad en dolar, jih plača jednota."

Do tega zaključka smo prišli, ker vemo, da mnoga društva naše jednote le s težavo zmagujejo društvene stroške, dasiravno imajo skoro vsa posebne društvene prispevke za pokrivanje stroškov, ki niso ravno majhni. Pri tem pride v poštev najmanj dvorane, plača društvenih odbornikov, tiskovine, razne prošnje za podporo itd. Ako se društvo nahaja v kraju, kjer so člani raztreseni v precejšnji razdalji, je društvo dolžno obkakovati bolnike in na podlagi sedanjih pravil mora plačevati vožnje stroške do dolarja. Društva, ki imajo člane v razdaljah okrožja 30. milj, in takih društev je precej, morajo potemtakem žrtvovati precejšnje svote za obiskovanje bolnikov.

VII. člen, 17. točka naj se glasi: "Bolniška podpora se izplačuje za prvih šest mesecev bolezni po \$1, \$2, in \$3. Za nadaljnjih 12 mesecev bolezni pa polovico vsake omenjene svote. Ako je član že bolan po preteku polrudega leta (18 mesecev), naj se mu plačuje podpora iz pomirnice toliko časa, da mu izteče. Potem se ga pa briše iz jednote."

Ako se ta nasvet sprejme, bi imel odpasti odpravninski sklad.

Za prvih pet dni bolezni naj se ne izplača nobene podpore, ali se član (ica) bolan manj kot mesec dni. Ako pa bolezni traja dalj kot mesec dni, naj se izplača podpora od prvega dne."

Ako se sprejme ta točka, bo deficit v bolniškem skladu precej omejen, kajti največ podpore se izplača bolnikom, ki bolehalo do mesec dni.

IX. člen, 7. točka: Za operacije, ki so potrebne za ohranitev življenja, naj bi naša jednota v celjela sistem, ki ga ima N. H. Z., ki plačuje od \$25 do \$100 za operacije. (Glej pravila N. H. Z., stran 68 in 69 pod točko: Operacije.)

Mi se strinjamo z nasvetom dopisnika iz Lehigh Valley, pribešnim v Prosveti 19. junija, ki priporoča, naj se konvencija vrši vsaka tri leta in število delegatov naj se zmanjša. Društvo, ki šteje manj kot 75 članov, ne bi imelo pravico do lastnega delegata, nego naj bi se združilo z drugim

malim društvom za izvolitev delegata. Nobeno društvo ne bi smelo imeti več kot enega delegata.

Uredništvo našega glasila je v članku z dnem 19. junija to leto omenilo, da se dotakni še ni nihče oglasil v razpravi o glasilu.

Naše mnenje glede dnevnika je, ako ne more izhajati v sedanjih razmerah po stari ceni, je boljše, da se z izdajanjem dnevnika preneha, oziroma se ga spremenil v tednik. Mi ne izprevidimo, da je naše članstvo v izobrazbi sploh kaj napredovalo potam dnevnika, ker se v njem nahaja manj umestnih članov kot v prejšnjem glasilu. (Kako se motite! Op. ured.)

Ako bo prihodna konvencija odločila za nadaljevanje izdajanja dnevnika, naj izhaja kot list privatnih oseb ne pa članstva jednote, kajti s tem se dela krivica članstvu, ki ni nanj naročeno, prisiljeno je pa plačevati eventualni deficit.

Neki dopisnik, mislimo, da se je nahajal nekje na farmah v Wisconsinu, je pisal v bivšem "Glasilu" v splošnem sledeče: "Dajte nam dnevnik; ako bo sposoben za življenje, bo napredoval, ako ne, bo poginil."

Članstvo naj razmisli o tem. John Zobe, John Bojtz, F. Polisel, Bartol Žagar in F. Paimel, odbor.

Cleveland, O. — Dopisniki iz raznih naselbin razpravljajo že več časa o vprašanjih, katera pridejo na dnevni red prihodnje konvencije S. N. P. J. v Springfieldu, Ill. V nastopnih vrstelah želim tudi jaz izraziti svoje mišljenje o nalogah te konvencije. Zaradi omejenega časa, katerega imam na razpolago, se hočem dotakniti le važnejših točk, o katerih bomo prisiljeni govoriti.

Prva je: Znižanje števila delegatov za naše bodoče konvencije. Od vseh strani čujemo pritožbe in dobivamo nasvete. Te pritožbe se popolnoma opravičene, ako pomislimo, da se letošnje konvencije udeležijo približno 300 delegatov. Samo dnevnice bodo znašale \$1500 na dan, potem pridejo pa še stroški železnice in drugi manjši stroški. Po mojem mnenju naj se število delegatov zniža najmanj za polovico. Od 100 do 150 delegatov popolnoma zadostuje za naše razmere. Glavni tajnik naj bi vsako leto, v katerem se vrši konvencija, razdelil članstvo v volilne okraje, približno 500 članov v vsak tak okraj. Ti okraji ne smejo biti veliki, ker je boljše, da člani poznajo osebno zmožnosti kandidatov. Vsak tak okraj naj bi izvolil tri delegate. Število na ta način izvoljenih delegatov bi popolnoma zdostovalo, glasovanje bi bilo enostavno in pravično za majhna in velika društva.

Drugo važno vprašanje je naša "direktna zakonodaja", t. j. inicijativa in referendum. Naša direktna zakonodaja ima dve slabosti, kateri sta povzročili že mnogo kritike. Prvke imamo preveč predlogov, kateri pridejo na splošno glasovanje in pogostoma popolnoma brezpomembnih predlogov. Vsako glasovanje pa je v zvezi s precejšnjimi stroški, n. pr. tisk glasovnic, pošta, itd. Drugič pa je vsako glasovanje sploh odveč, ko vendar noben predlog ne dobi zadostnega števila glasov. Konvencija bi morala poiskati radikalno zdravilo za to bolezen naše demokracije. Na eni strani moramo zapreti vrata brezpomembnim predlogom, in omogočiti, da pridejo na glasovanje samo taki predlogi, za katere bo med članstvom dovolj zanimanja. Na drugi strani pa se mora preprečiti brezbržnost članstva, katero se ne udeležuje splošnega glasovanja, da ne bo oviralo naše direktne zakonodaje. Vsak član ima pravico do glasovanja, kdor se pa te pravice ne poslužil, molče prizna, da bo zedovoljen z vsem, kar bodo sklenili oni, kateri se udeležijo glasovanja. Točka o inicijativi in referendumu naj določa, da pridejo na glasovanje samo oni predlogi, kateri dobe podporo društev iz najmanj petih različenih držav.

Članstvo teh društev pa mora reprezentirati 10% skupnega članstva jednote, t. j. približno 2000 članov. Predlogi za spremembe ustave in pravil naj se sprejemajo s dvotretjinsko večino oddanih glasov; drugi predlogi pa s navadno večino oddanih glasov. Na ta način bi se iznebili večnega glasovanja o nepotrebnih predlogih.

in obenem omogočili sprejem dobrih predlogov.

Tretja važna točka, brknotne najvažnejša točka, o kateri se bo razpravljalo na prihodnji konvenciji, je večer primanjkljaj v skladu bolniških podpor. Stroški bolniškega sklada presegajo dohodek in posledica je — izreden assement, kateri vedno povzroči mnogo nevolje med članstvom. Kadar koli se nahajamo v takem finančnem položaju, da stroški presegajo dohodek, imamo odprti dve poti: povečati dohodek, ali pa zmanjšati stroške. Tudi mi moramo povečati mesečne prispevke v bolniški sklad, ali pa izplačati manj denarja za bolniške podpore. Jas sem zato, da se vzame druga pot, t. j., da se zmanjšajo stroški. Toda kje? Sedanja točka o bolniški podpori se glasi, da jednota ne plača podpore za prvih pet dni bolezni, ako pa traja bolezen 6 dni, tedaj se izplača podpora od prvega dne. Ali ste že kdaj pomislili, koliko bolnikov imamo, kateri so bolni samo 4 ali 5 dni, pa podaljšajo bolezen za en dan ali dva, da so tako deležni podpore. Točka, kakršna je sedaj, naravnost napeljuje člana, kateri bi šel lahko delat na četrti ali peti dan, da ostane doma še par dni. Prepričan sem, da imamo sto in sto slučajev teh kratkih bolezni. Ta točka se mora spremeniti in po mojem mnenju naj bi se glasila takole:

"Podpora se izplačuje od prvega dne za vse bolezni, ki trajajo več kakor tri tedne. Za bolezni, katere trajajo manj kakor tri tedne, se za prvih pet dni bolezni ne izplača nikake podpore."

Prav nič ne dvomim, da bo sprejem te točke vplival jako "blagodejno" na našo bolniško blagajno, in izredni assementi bodo postali stvar preteklosti.

Splošno se čujejo glasovi, da se bolniški sklad razdeli po razredih. Slučajni deficit naj plačujejo člani onega razreda, kateri ima ta deficit. Te zahteve so popolnoma opravičene. Brat Terhovec je svetoval, da bi se ta sklad razdelil samo v knjigah glavnega tajnika, kar bi bilo seveda najboljšje. Mesečna poročila že tako delajo precej preglasne nekaterim tajnikom.

Kar se tiče "Prosvete", lastne tiskarne in knjižnega oddelka, se popolnoma strinjam z nasveti izraženimi v članku z dne 19. junija.

Matt Petrovich.

LETALCA PONEBREČILA.

Belleville, Ill. — 22-letni lajt-nant Richard H. Fawcett se je u-bil in letalski vajenec Lester H. Cox je zadobil lahke poškodbe, ko sta padla z letalom iz višavine 600 čevljev na tla.

Previdne gospodinjje

Imajo doma vedno eno steklenico Dr. Richterjevega

PAIN-EXPELLER

Zanesljivo sredstvo za zdravljenje pri vseh vrstah bolečin, prehladu, navzejanju itd.

Jedno pravi s varstvene znamke sidra

50c. in 60c. v lekarnah in nakupovni od

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

VELIKI SLOVENSKO-ANGLEŠKI

TOLMAČ. Knjiga vsega poleg slov.

angl. slovnice, slov. angl. razgovore za vsakdanjo potrebo, navodila za angleško pismo in kako se postane ameriški državljan. Vrh tega ima knjiga deset največ slov. angl. in angl. slov.

To je najboljša in najbolj popolna knjiga za priloženje angleščine in ne bi smelo biti slovenskega naseljenca ki bi te knjige ne imel.

Knjiga trdo in okusna v platnu vezana (430 strani), velja \$2.50 in je dobila prj

V. J. Kubelka,

530 W. 148th St., New York, N. Y. Pišite po cenik slovenskih knjig.

EDINI SLOVENSKI KROJAO

RUDOLF J. MESNAR,

5239 Butler St., Pittsburgh, Pa.

se priporoča vsem Slovincem v Pittsburghu, in okolici.

RAD BI IZVEDEL.

za mojega prijatelja John Jerovacka, doma iz Lahova na Gorenjskem. Poročal mi imam nekaj zelo važnega. Če kdo ve za njegov naslov prosim, da mi ga naznači ali pa naj se sam prijavi na moj naslov: Josef Narobe, P. O. Box 614, Ely, Minn.

Glavni urad Tel. Lawndale 3095

Starbianski in poslojni društvo

"FRIELAD"

FRANK KRENEK

IZVRSTNA POSTREŽBA

vogel 57. ulica in Lawndale Ave.

Chicago, Ill.

Zadolžnice svobode so ravno tako dobre pri nas, kadar kaj kupite

takor denar.

LOUIS AVERBACH

Diamanti, zlatina, ure, srebrina, rezila, samokresi, municija, godbeni

instrumenti, itd.

Phone 274 R—31 Irwin.

HERMINE, PA.

F. K. Bauzon

5920 St. Clair Avenue

CLEVELAND, O.

Ima bogato zalogo najfinejših britnih britev, nožev, škarij itd. Po-

pravila in brusil vse to v stroko spadajoče stvari, kakor tudi puške

in samokrese.

Edina slovenska trgovka te stroke v Združenih državah.

Sprejema naročila tudi izven Clevelanda.

Delo solidno in jamčeno — ameriške cene.

SVOJI K SVOJIMI!

Zaupno zdravilo prinaša iznenadenja.

Koliko že 30 let se Trinerjeva zdravila uspešno rabijo s največjim uspehom. A to tudi radi pravega vzroka, ker zaupnost izdelovalca zasluži popolno zaupanje in članstvo od strani številnih odjemalcev. Malo povikamo cen je sedanja potreba, da se ohrani zanesljiva vsebina izdelkov. Branili smo se dolgo super draginjo na vseh številnih potrebnih stvareh, a novi vojni davki nam je spodbil še sadnji steber in morali smo cene nekoliko povisati. Vaak prijatelj Trinerjevih lekov priznava brez ugovora, da v sedanjosti, ko moramo velike več plačevati za potrebščine, in tudi lekarja stane stvar več, ni bilo mogoče draginji v okom priti. Zato pa bo vrednost Trinerjevih lekov povrnila odjemalcem vse kar več plačajo za nje.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

torej ima tako zaupanje in vseh med svetom, kar učini, da bol izgubi svoje stališče. Izmed vseh bolezni jih je devetdeset odstotkov povzročenih in spočetih v hladu. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino očisti hladu in odstrani iz notranjosti drobovja vse nabrane nepotrebne in strupene snovi, ki so neakalen breg zlovrabnih tvarin zavirajočih pravilno delovanje drobovja. Trinerjevi leki so prosti vankorine an-potrebne melanine in vsebujejo le potrebne zdravilne gorenje koreninice ter krasno aromo rudočnega vina. V sadevi zabavnosti, neprehvatnosti, glavobola, polglavobola, nervoznosti, navadne slabosti, kakor tudi v hladnih neprilikah, ki rade nadlegujejo tenake ob prenebi štija ali rudarje in druge delavce, ko delajo in vdihavajo plin, če rabite ta lek, boste našli v njem neprepeljivo vrednost. Dobite je v vseh lekarnah.

TRINERJEV LINIMENT

je gotovo pomoč. Jaka je dobro tudi v sadevih odrgin in oteklin itd., tudi za drgnjenje živcev in za mazanje po kopanju nog. Dobite je v vseh lekarnah.

Trinerjev Antiputrin

je izvrstno in prav prijetno zdravilo za navadno rabo smotraj. Posledno za izpiranje grla in ust; letotako se čiščenje ran, izpuščanje in drugih kožnih osterov. Dobite se v vseh lekarnah.

NAJNOVEJŠE NAGRADE SO DOKLA TRINERJEVA ZDRAVILA V MEDNARODNIH RAZSTAVAH: GOLD MEDAL—SAN FRANCISCO 1915, GRAND PRIX—PANAMA 1915.

JOSEPH TRINER

Manufacturing Chemists

1333-1343 So. Ashland Ave.

CHICAGO, ILLINOIS

DOPISI.

Johnstown, Pa. — Smelo se lahko reče, da se je letošnji 4. julij praznoval po vsem ameriškem kontinentu kot še nikdar prej. Temu se ni čuditi, kajti današnji čas je najbolj primeren, da se praznuje zgodovinske dneve in da narod izrazi svoje hrepenenje za emancipacijo.

4. julij se je praznoval v Johnstownu nad vse sijajno; okrog 18 tisoč ljudi se je udeležilo parade; skoro vsa društva vseli narodnosti so se udeležila korakovanja. Nad vse častno so Slovenska društva rešila svojo nalogo ter tako pokazala ameriški javnosti, po čem hrepeni naš narod. Napisi, katere so imela društva, so želi povsod buren aplavz in nič ne pretiravati, ako rečem, da so slovenska društva, v katerih je bilo udeleženi nad tisoč članov, prekosila vsa ostala društva drugih narodnosti ter tako dala kras cel prireditvi. Deset ameriških zastav, med njimi slovenska trobojnica, je krasilo naša društva. Male Slovenke, ene komaj štiri leta stare, vse v belo oblečene (kakih 40), so bile povsod s solzami navdušenja sprejete od občinstva. Nič jih ni utrudila skoro dve milj dolga hoja in vročina; vtrajale so do konca ter se tako lepo držale, da se je vsakdo čudil. Vdile so jih starejše deklice, in aranziral jih je Mr. Vidoslav Rovancik. Časopise za Johnstownu je polno hvale in ljubezni, ne more prebrati lepega nastopa inozemskih društev, zlasti slovenskih.

V naslednjem naj navedem nekaj napisov, katere so nosila slovenska društva. Pred slovenskimi društvi je bil velik napis: "Slovenian societies, members of Slovenian Republic Alliance." Nadalje: "Federal Republic for Yugoslavia is our ideal." — "Freedom for all Nations on the Earth." — "Kaisers Autocracy must be Crushed." — "Uncle Sam will Protect our Little Slovenian Nation." — "The Boys offer their Lives, what are You Giving." — "We had better Die and have America Live, than Live and have America Die." — "The American Eagle Protect You; Now You Protect Him." — "Talk won't win the war, do something." Zadnji napis, katerega so Slovenci na izrecno željo dali srbskemu društvu v Cambria City, se glasi: "ALL JUGOSLAVS UNITE INTO A FEDERAL REPUBLIC." Deklice so imele napis: "SLOVENIAN GIRLS, WE ARE ALL FOR LIBERTY." Iz teh napisov, dragi čitatelj, lahko spoznaš po čem hrepeni narod. Odločno se je izrekel pred ameriškim stotimiljskim narodom, da on ne ljubi več cesarjev in kraljev, pa naj bi isti Peter ali Pavel, in katerekoli narodnosti. Narod hoče biti prost vseh spon in zasuženja, on hoče republiko. Enako so pokazali Srbi in reanica je, da so tudi oni za republiko, treba jim je le raztolmačiti zahtevo, zato je potrebno, da se stopi v stik z njimi. V to svrhu homo storili vse potrebno tu v Johnstownu, da kraljevski pristavi z njihovo humbugarijo ne bodo imeli pri nas več prostora in Jugoslovanski odbor ter njegov privesek naj že enkrat neha trdit, da je on narodov zastopnik. Zapišni naj si, dokler bo delal v prilog kralja, toliko časa bo njegova trditve, da je on zastopnik naroda, podla laž. Kakor hitro pa prične delati za jugoslovansko republiko ter bo skušal zblizati vse Jugoslovane (tudi bolgarski narod), potem bi ga narod ljubil in ga pripoznal kot takega.

Slovenski časopisi, ki podpirajo Slovensko republikansko združenje, delajo v veliko korist narodu. Kdor pa dela nasprotno, naj bo uverjen, da bo narod obračunal z njim prej ali slej.

Vaš za Slovensko republikansko združenje,

Andrej Vidrih,
tajnik zveze slovenskih društev za Johnstown in okolice.

Chisholm, Minn. — Društva, članstvo, posebno pa še bodoča konvencija naše jednote se bo morala baviti z vprašanjem, kako razširiti našo organizacijo. Jaz mislim, da je najlepše polje za agitacijo, če posvetimo nekoliko več pozornosti otroškemu oddelku. Naj si treba vpisovati samo takih, ki so stari samo po par let; vpišite v otroški oddelek vse

otroke do 16. leta, potem naj pa prestopijo v članke razrede. Na ta način bomo lahko dobili mnogo mladih, zdravih članov, ki bodo potem tudi sami agitirali za našo stvar. Treba pa je, da vse vrste naše organizacije dovoli vstop tudi tistim narodnostim, ki po sedanjih pravilih ne morejo postati člani naše organizacije, če ne govorijo kakšnega slovenskega jezika. Pri naši organizaciji ne dela črka "K" in spovedni listki, skupne maše in obhajila ter druge take stvari nobelih ovir za pridobivanje članstva. Članstvo obojega spola je pri nas enakopravno, kar je mnogo pripomoglo k hitremu razvoju naše organizacije. Veliko je pripomoglo k našemu hitremu napredku tudi to, da daje naša jednota svojem članstvu popolno svobodo v verskih ozirih.

Po tej poti moramo iti naprej in izboljšati ter še bolj utrditi naše trdnjave. Nasprotniki nas nazivajo s pijanci in brezverci in kjer imamo svoje dvorane, jih imenujejo "beznice". Toda ravno dvorane so izvrstno agitacijsko sredstvo. Kjerkoli je več društev naše jednote, bi morala misliti na gradnjo lastnega poslopja za kulturne in zabavne namene kot delajo nekatere druge ameriške podporne organizacije.

Nič ne de, če se Kazimir še tako jezi v A. M. in če še tako pridiguje ali bojuje, rolni proti naši Prosveti. Vse to mu nič ne pomaga, kajti ameriški Slovenci niso več tisti ljudje kot so bili pred desetletjem, ko so bili pripravljeni pozimi hoditi do 16 milj daleč v cerkev k maši, ako še niso imeli cerkve v svoji okolici. Takrat bi se vam morda posrečilo uničiti tak list kakor je Prosveta, toda sedaj so taki poskusi brezuspešni, kajti naše ljudstvo je spoznalo vrednost dobrih listov. Naši nasprotniki imajo to navado, da ozmerjajo s socialisti vse, kar ne trobi v njihov rog kot da je to nekaj strašnega in groznega. Po njihovem mnenju je vse socialistično, kar se ne topi v njihovih rimskih žepih. Nisem socialist, toda zato sem še vseeno dovolj pameten, da lahko izprevidim rakovo pot vsega napredka. Mi pa polagoma zavzemamo vaše zadnje postojanke.

Delavske razmere so povoljne in delo se lahko dobi. Najmanjša plača je \$4. Vsa industrija v teh krajih so železni rudniki. Delo je kontraktno, čim več vozikov napolniš z rudo, večje so številke na čekih ob plačilnih dnevih.

Poročevalce.

Ludlow, Colo. — Društvo Pivka, št. 201, SNPJ, je dne 30. junija priredilo veselico, katere čini dobiček je namenjen za nabavo društvene zastave. Navzda je, da dajo društva ob takih prilikah tiskati vabila in naše društvo jih je dalo tiskati v angleškem in slovenskem jeziku. Na teh letakih pa je bila tikana tudi beseda "Jugoslavija" in ta nedolžna beseda je silno razburila naše avstrijske, ki so dvignili hrust in protest, da oni niso Srbi ampak Slovenci, da ne bodo podpirali propagande v korist Srbije in kaj vem, kaj se vse. Nikjer v programu ni bilo nič takega, kar bi lahko dalo povod tem revšem za taka natolevanja. Beseda "Jugoslovani" se ne pomeni Srbije. Če se še kaj spominjate iz Avstrije, so nas v splošnem povsod imenovali Jugoslovane in tudi sami se vedno nazivamo s tem imenom. Jugoslovani smo Slovenci, Srbi, Hrvati in Polgari. Med avstriji ne sme nihče trdit, da so Bolgari Jugoslovani, in v tem oziru so podobni našim avstrijskantom.

Razume se, da s svojimi besedami besedičenjem niso dosegli nobenega uspeha med zavednimi Slovenci, kajti ogromna večina našega naroda ve, kaj pomeni beseda Jugoslovani, zato se ne ozirajo na vulkančne izbruhe možganskih prenapetosti. Dokaz temu je, da smo imeli na veselici ogromno udeležbo. Dobrička smo napravili \$80.35 in vsa priredba se je izvršila v najlepšem redu. Vsem tistim zdražbarjem, ki so nam mislili škodovati s tem, da se niso udeležili veselice, se za izkazano "pozitivnost" prijazno zahvalim.

Rojakom in rojakinjam, godcema M. Jermanu in J. Rusu ter vsem, ki so nam pripomogli k tako lepemu uspehu, najlepša hvala. V podobnih slučajih smo vam pripravljeni vračati.

John Kozel, tajnik.

Lawrence, Pa. — S takim zadovoljstvom se nisem čital slovenskega naprednega časopisa, kakor sedaj. Ne zato, ker imajo obširna poročila o vojni, pač pa zato, ker čitam v njih poročila o probujanju ameriških Slovencev. Slovensko republikansko združenje postaja že prav orjaška sila. Zgradba se je pričel organizirati v to gibanje, posebno kanasški Slovenci. Bratje v Kansasu, organizacija SRZ, za zapadno Pennsylvanijo vam pošilja bratske pozdrave in vam želi največje uspehe pri delu za program SRZ.

Na Imperialu se je vrnila dne 23. junija konferenca krajevne organizacije SRZ, za zapadno Pennsylvanijo. Kdo bi sploh mislil, da bo v to naselbino brez vsake prave železniške zveze, posebno ob nedeljah, prišlo toliko zastopnikov in drugega občinstva iz vseh okoliških krajev. Okoli 1. uri popoldne smo prišli v Imperial udeleženci iz Lawrence. Mislimo, da bomo med prvimi, toda ko smo prišli na zborovalni prostor, smo videli že vse zastopnike navzoče, ki so bili v dvomih, da li mi pridemo ali ne. Tako so ljudje v zapadni Penna. za to stvar točni. Čast zavednim rojakom!

Imperialčanje so vse potrebno poskrbeli za svoje oddelne goste. Pot utrudi človeka, pa si požel okrepčila kadar pride na cilj svoje je poti. Glad se mora utišati in naše Slovenke v Imperialu so pridno stregle gostom v stari dvorani.

Ob 2. uri popoldne se je pričelo zborovanje. V teh krajih imamo navado, da spremljamo vsa taka važna zborovanja s petjem in godbo. Kdor je že videl novo dvorano Slovencev v Imperialu, ta mi bo gotovo pritrldil, da jim dela lahko čast in ponos.

Dvoroana je bila impozantno dekorirana. Dasiravno je zelo obširna, je bila od zastopnikov in drugega občinstva popolnoma napolnjena. Predsednik je nas nagovoril s primernim govorom in nato je pričel svirati orkester ameriške in slovenske himne. Zborovanje, ki ga je vodil brat Kvarčič, je bilo vseskozi parlamentarno. Ko so bila izbrana poročila zastopnikov, se je pričela splošna razprava o naši agitaciji in časopisu.

Zastopniki društev JSKJ in SDPZ, so se zgražali nad njihovim glasilom, in pri tem povdarjali, da kadar se gre za povijanje naročnine iz draginskih razlogov, tedaj gre list vselej naprej "z duhom časa," kadar pa gre za ljudske in narodne interese, takrat se pa obrača po vetru. Plačnj list in misli tako, kakor ti svetuje učeni gospodje. Če ne, potem se še lahko zgodi, da pripravijo Slovence in druge Jugoslovane ob kralja. Komu bodo pa potem ljudje plačevali davek, komu se klanjati? Za katerega naj potem naše dobro ljudstvo moli, če ne bo cesarja ne kralja? Nekaj moramo imeti, kar se bo imenovalo veličanstvo. Če ne bo cesar, naj bo pa kralj. Če izgine 14. paragraf avstrijske "ustave," dobimo pa 13. točko, "da ne bomo preveč oškodovani" na račun kakave vladarske hiše.

Tako so se zgražali zastopniki nad "žvigašvargarsko" politiko nekaterih listov in ljudi, ki se zbirajo okoli njih. Ali mislijo ti ljudje, da je naše ljudstvo še vedno tisto, kot je bilo pred 50. leti. Sicer pa je med našim kmečkim prebivalstvom vladal duh upora proti tiraniji in izkoriščanju že pred mnogimi leti. Ali naj se sedaj od našega ljudstva pričakuje borba za interese kakave dinastije, ko ves svet povdarja borbo za demokracijo kot najvažnejšo v teh časih? Narod je vas spoznal, pa vam obrača hrbet in časopise, ki se obrača po vetru, ga bo odpihal veter tja, kamor spada.

V clevejski "Enakopravnosti" čitam odgovore Pircu, ki ni še za naš narod naredil tropice dobrega, pač pa so ljudje njegovega kalibra s svojo zmožnostjo kolikor sploh imajo, narodu več škodovali kot pa koristili, ker ga zavajajo, mesto da bi sledili stvarni in demokratični taktiki in zastopali samo interese ljudstva. Ljudskega pomevanja smo imeli ameriški Slovenci dovolj in ga za bodoče odklanjamo. To naj si zapomni ljudje, ki mislijo voditi se v bodoče svoje staro taktiko fibolovstva v kalni vodi. Naš narod jim ne bo sledil, kajti ta je sedaj organizir-

an v Slovenskem republikanskem združenju. SNZ nam lahko usiljuje svoj program in se pri tem baha, da je to program ameriških Slovencev. Mi jim odgovarjamo le, da imamo tu deklaracijo SRZ, ki je za naše delovanje vodilna, kajti le potom programa, ki ga vsebuje naša deklaracija, je mogoča pravična rešitev jugoslovanskega vprašanja. Ako se hočete pridružiti delovanju za naš program je vaša stvar. Od naše strani se je vedno povdarjalo, da svoboda ne pride sama od sebe, nego se je treba zanjo boriti. Mesto da bi se ti gospodje pridružili ti borbi in pustili svoje avstrijskanstvo, so pa šli in izdali svoje deklaracije, oziroma program, ki je po njihovih trditvah edino zveličaven za naš narod.

Na tej konferenci se je sprejela tudi resolucija, ki obsoja zadržanje nekaterih listov.

Dosedaj nismo priobčevali izvečke zapisnikov naših sej, ker se je vedno povdarjalo, da so naši časopisi preobloženi z gradivom. Toda ker je nastala potreba, bomo v bodoče priobčili naše zapisnike v glasilih SRZ.

Kolekta na konferenci je znašala \$73, od katere svote smo dali polovico ameriškemu Rdečemu križu, druga polovica pa organizaciji SRZ.

Sklenjeno je bilo, da se prihodnja seja vrši četrto nedeljo meseca avgusta v Brugtonu, Pa.

Konferenca je izvolila dva delegata za konvencijo SRZ, ki se bo vršila v Chigagi tri dni pred konvencijo SNPJ. Izvoljena sta brata Louis Glažar iz Lawrence in Vincene Vidmar iz Presta. Oba sta aktivna boritelja za principe Slovenskega republikanskega združenja.

Na Imperialu so imeli v soboto pred to konferenco veselico, s katero so baže zelo podprli finančno stanje SRZ. To je tudi potrebno, kajti brez materialnih sredstev je naše delovanje zelo otežkočeno.

Ponovno apeliram na tista društva, ki se niso še pridružila našem gibanju, (saj jih je malo), da se nam pridružijo. Ako se niste še na jasnem glede ene ali druge stvari v naši organizaciji, mi pišite in jaz bom radevolje prišel na sejo, kjer se bomo o vsem pogovorili in razbistrili pojme. Časi so resni in biti moramo pripravljeni, da bomo ob uri odločitve stali kot sila, s katero se bo moralo računati. Treba bo stati v boju nam vsem, da se za naše jugoslovansko ljudstvo doseže resnična neodvisnost, ne pa da se ga reši iz ene odvisnosti in se ga potlači v drugo.

Upam, da se bomo na prihodnji seji že lahko segli v roke tudi z vašimi zastopniki in delali skupno za program SRZ, ki pomeni borbo za demokracijo in za jugoslovansko federativno republiko.

John Trčelj, tajnik lokalne organizacije S. R. Z.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

S. F., Royaltou, Ill. — Vaš dopis je navaden oglas za prodajo stavbišč, v sled tega ga ne smemo priobčiti. Ako priobčimo vašega, potem ima tudi vsak grocerist in drugi trgovec pravico priporočati svoje blago potom dopisov in priti na ta način do cene reklame.

J. G., Denver, Colo. — Tisti, ki trdijo, da morajo imeti ljudje, ki hočejo kandidirati v državno legislaturo, kongres, senat, v okrajne in občinske zastope, za grovernerje, župane itd., predpisano vrednost premoženja, so v zmoti. Vsak ameriški državljan ima pravico do kandidature v te urade, če živi predpisano dobo v dotičnem okrožju, v katerem kandidira. Nikjer v ameriški konstituciji ni predpisano koliko premoženja mora imeti državljan, če hoče postati kandidat. Rea je, da republikanska in demokratična stranka navadno kandidirajo ljudi, ki imajo kaj pod palcem: toda ne v vseh slučajih. Volilne kampanje stanejo denar, zato ti stranki pošiljate navadno "kandidate ljudi, ki lahko žrtvujejo velike svote za volilne kampanje. Ker med socialisti ni bogatašev, je volilna kampanja odvisna od prispevkov delavcev, ki seveda ne morejo prispevati velikih svot.

Avstrijskanje nimajo biti najmanj varoka imenovati Ameriko kapitalistično državo, kajti niso se brigali za dobavo državljan- skih papirjev, če jih pa imajo, so ravno oni tiste vrste ljudje, ki so pred vojno najbolj zabavljali čez socializem in člane socialistične stranke. Sedaj bodo naši seveda

vsakojake pretveze za kritiziranje Amerike.

V svoji zaslepienosti vam bodo vedno tedili svoje in jih niti najmanj ne ženira, četudi so v protislovju z resnico.

L. Greaney, Minn. — Kaj bodo storile Združ. države s podaniki sovražnih držav po končani sedanjji vojni je sedaj še vprašanje, na katerega ne ve nihče odgovora. Odvisno je to od razmer, ki bodo vladale takrat, od načina končane vojne in od mirovnih pogodb med državami sedaj v vojni.

Interniranec se navadno vrača državi, pod katero spadajo, po sklenjenem miru. V Združenih državah je pa ogromno število podanikov držav, s katerimi je naša republika v vojni, ki se svobodno gibljejo, dasiravno bi jih vsaka druga država internirala. Tu internirajo le take, ki nastopajo sovražno proti naši deželi. Ni verjetno, da bodo Združene države izgnale podanike sedaj sovražnih držav iz naše republike, kajti prej ali slej bo morala nastopiti zopet doba, ko bodo živel narodi in države v prijateljstvu. Drugo, kar je za nedržavljanse važnejše je, da jim bo potem, ko bo delavski trg zopet napolnjen, zelo težko dobiti delo.

Vrnilo se bo ogromno število vojakov z bojišča, za katere bo treba najti mesta v industriji. Če se pri tem pojavi še industrijska kriza, kar je za nekaj časa po končani vojni nekaj mogočega, bodo imeli prednost dobiti delo državljani te republike, kar je popolnoma naravno. Nedržavljanji bodo v tem slučaju najbolj prizadeti od brezposelnosti.

Vprašujete, zakaj ne dobe podaniki sovražnih držav drugega državlanskega papirja. V tem vam lahko damo sledeče pojasnilo:

Dne 9. maja 1918 je bil sprejet zakon, ki olajšuje dobavo drugega državlanskega papirja podanikom držav, s katerimi je sedaj naša republika v vojni. Vsakdo, ki je vzel prvi papir najmanj dve leti prej, predno je vstopila Amerika v vojno, lahko dobi drugi državljanski papir, ako prošlee odgovarja vsem drugim formalnostim, ki pridejo pri tem v poštev. Drugi državljanski papir dobe tudi tisti, ki so vzeli prvi papir že pred sedmimi leti, dasiravno obstoji zakon, da so prvi papirji po sedemletni dobi neveljavni. V tem slučaju pravi nova odredba, da pridejo v poštev le tisti prvi papirji, ki še niso pretekli dobo sedem let časa do tistega dne, ko so Združene države napovedale vojno. Kdor je na primer vzel prvi papir sedem let pred 7. decembrom 1917, ko so Združene države napovedale vojno Avstro-Ogrski, ta lahko vloži prošnjo za drugi državljanski papir, dasiravno je bil vzet prvi papir že pred sedmimi leti. Kdor pa je vzel prvi papir na primer v novembru 1910, ne more iskati drugega državlanskega papirja, nego more vzeti ponovno prvi državljanski papir.

Za boljše razumevanje nove odredbe prinašamo tu zakon v angleščini, ki se glasi:

"Public Act No. 144.—65. Congress (H. R. 3132), Sect. 11."

No alien who is a native citizen, subject or denizen of any country, State or sovereignty with which the United States is at war shall be admitted to become a citizen of the United States unless he made his declaration of intention, not less than two or more than seven years prior to the existence of the state of war, or was at that time entitled to become a citizen of the United States, without making a declaration of intention, or unless his petition for naturalization shall then be pending and is otherwise entitled to admission, notwithstanding he shall be an alien enemy at the time and in the manner prescribed by the laws passed upon that subject: Provided, That an alien embraced within this subdivision shall have his petition for naturalization called for a hearing, or heard, except after ninety days' notice given by the clerk of the court of the Commissioner or Deputy Commissioner of Naturalization to be present, and the petition shall be given no final hearing except in open court and after such notice to the representative of the Government from the Bureau of Naturalization, whose objection shall cause the petition to be continued from time to time for so long as the Government may require: Provided, however, That nothing herein contained shall be taken or construed to interfere with or prevent the apprehension and removal, agreeably to law, of any alien enemy at any time previous to the actual naturalization of such alien; and section twenty-one hundred and seventy-one of the Revised Statutes of the United States is hereby repealed: Provided further, That the President of the United States may, in his discretion, upon investigation and report by the Department of Justice fully establishing the loyalty of any alien enemy not included in the foregoing exemption, except such alien enemy from the classification of alien enemy, and thereupon he shall have the privilege of applying for naturalization.

Samo en dolar velja Čas od julija pa do konca leta.

Prejmeš šest zveskov, vsak po 40 strani, ki so sami zase knjiga, vredna najmanj dvakrat toliko.

ČAS

prinaša lepe povesti, pesmi, izobraževalne in podučne razprave, koristne nasvete za zdravje in dom.

ČAS

prinaša jako lepe slike, ki so posnetki svetovnih del.

ČAS

je za napredek — če si tudi Ti za napredek, podpiraj ga, naroči se. Pošlji en dolar, pa prejmeš vse številke od julijske na dalje-tiskali smo jih toliko več, da postreženo lahko vsakemu.

ČAS

izhaja že štiri leta. Če nisi bil do zdaj naročnik nanj, naroči se zdaj — če ne boš zadovoljen z listom, nam vrneš poslane številke, mi tebi pa denar-kaj hočeš več?

ČAS

prinaša tako gradivo, kakoršnega ne čitaš v nobenem drugem listu.

Naslovi pisma:

Čas, 2711 S. Millard Ave.
CHICAGO, ILL.

Frank Kerže, urednik

Naznanila in vabila

Chicago, Ill. — V petek 11. julija ob 8. zvečer se vrši splošna skupščina lokalne organizacije S. R. Z. v dvorani S. N. P. J. na 80. Lawdala in W. 27th St. Zastopniki in člani so vabljani, da se udeležijo. — Tajnik.

Franklin, Kans. — V nedeljo 14. julija ob 8. popoldne vrši sejo odbor, ki ga sestavljajo: R. E. Z. in dvorani S. N. P. J. na 80. Lawdala in W. 27th St. Zastopniki in člani so vabljani, da se udeležijo. — Tajnik.

Conemaugh, Pa. — Obveščam članove društva Danica, št. 44, S. N. P. J., da mora vsak član za mesec plačati 25c. Zastopniki in člani so vabljani, da se udeležijo. — Tajnik.

Collinswood, O. — Naznanjam članstvo društva Mir, št. 142, S. N. P. J., da se je dopoldne društveni tajnik Ignacij Pesche odpravljal svojo pot. Na zadnji društveni seji smo izvolili v tajnika uradnega Vinko Blakotnik, ki stane na 724 E. 16th St. — Novemu tajniku želimo pri njegovem delovanju za koristi društva velike uspehe. — Opozorjam nadzorni odbor in novega tajnika, naj vse poslovne knjige natančno pregledajo in predložijo poročilo na prihodnji redni seji. To se je udeležiti polnočnega, kajti na dnevnem redu bodo zelo važne točke. — Na zadnji redni seji se je pripetel slučaj, ki je proti pravilom naše jedrce. Opozorjam prisadete, da se kaj takega več ne zgodi, drugače se bomo pokusili pravil. — Alois Mermolja, predsednik.

Cleveland, O. — Opozorjam članstvo društva Brooklyn, št. 125, S. N. P. J., da se polnočnega udeležijo seje v nedeljo 14. julija ob 1:30 popoldne v navadnih prostorih. — Na dnevnem redu bodo volitve delegata za prihodnjo konvencijo naše jedrce. Pridite na sejo in si izberite moška, ki bo zmogel zastopati koristi društva in članstva naše jedrce na najuspešnejši način. — Iz glavnega urada sem dobil poziv za sklicanje izredne seje, toda ker se je bližala redna in ker je članstvo našega društva le teško spraviti na sejo, bomo stvar rešili v nedeljo na redni seji. — John Lazar, tajnik.

So. Chicago, Ill. — Naznanjam članstvo društva Delaware, št. 8, S. N. P. J., da je društvo sklenilo v bodoče odpravljati sejo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 8. zvečer v navadnih prostorih in ne več v nedeljo popoldne. Tolklo v obvestilo tistim, ki niso bili navzoči na zadnji seji. — Jos. Kuhelj, tajnik.

Conemaugh, Pa. — Opozorjam članstvo društva Sirovi Slavi, št. 165, S. N. P. J., naj se polnočnega udeležijo prihodnje seje v navadnih prostorih. — Na dnevnem redu bo več važnih točk, kot da jantje navodil delegatu našega društva za prihodnjo konvencijo naše jedrce. — Na sejo bosta poselila tudi dva govorilca lokalne organizacije S. R. Z. v Johnstownu, ki nam bosta natančneje razjasnila namene in cilje S. R. Z. Zato je dolžnost vsakega, da se udeležijo te važne seje. — John Zupac, tajnik.

Cleveland, O. — Opozorjam članstvo društva Balkan, št. 123, S. N. P. J., da se polnočnega udeležijo seje dne 14. julija ob 2. popoldne. Na dnevnem redu bo poročilo o političnih računih in več drugih važnih točk. — H. Stanislav, tajnik.

Southview, Pa. — Opozorjam članstvo društva Zdravi se Trpin, št. 265, S. N. P. J., da se zanesljivo udeležijo seje 14. julija ob 2. popoldne v novem Slovenskem narodnem domu. — Plačujte redne vsake mesečne prispevke in prihajajte k sejam. Edino na ta način bomo najbolje odpravili nepotrebnost kritiziranja, ki ni društva v nikakor korist. — V več številkih Prosvete ste lahko štitali apel glavnega tajnika društvom naše jedrce, naj pošljejo poročila na glavni urad, koliko je članstvo društva kupilo Liberty bondov. Opozorjam vas, da mi sami naznanite svoto, kajti če grem sam od hiše do hiše spraševati ljudi, bi mi lahko kdo odgovoril, kaj me sploh brijaže take stvari. — Frank Stainer, tajnik.

Memor, Pa. — Opozorjam članstvo društva Kanarček, št. 146, S. N. P. J., da se za sigurno udeležijo seje, ki se vrši dne 21. julija v navadnem prostoru. — Želim, da spoznate med drugimi tudi tisto točko naših pravil, ki zahteva od članstva, da se mora udeleževati vsaj vsake tretje redne seje. To je tudi naša dolžnost. Kdor bo v nadalje kršil to točko, se bo postopalo z njim po pravilih. To se tiče posebno tistih, ki se niso udeležili se nobene seje v tem letu. — Vsi na sejo 21. julija. Izvesti so le bolniki.

East Helena, Mont. — Brataška društva in slovenska občinstvo od tu in okoliških naselbin vabimo na piknik, ki ga priredi društvo Slovenski Lovec, št. 145, S. N. P. J. v nedeljo 14. julija na P. Petkovi farmi. Pričetek ob 3. popoldne. Vstopnina za moške 50c. Dame v spremstvu so vstopnino proste. Iz E. Helene bodo vozili avtomobili na vsakih pet minut na izletniški prostor, kar bo udeležencem piknika prihajanje in odhajanje zelo olajšalo. — Izgrala Josta F. Bulkovice in J. Veseljak. — Za sabavo in najboljšo postrežbo bo poskrbljeno. — M. Wirtin, tajnik. (Za dvakratno pridobitev je prišlo vaše vabilo premo. Ured.)

Milwaukee, Wis. — Zastopniki in člani lokalne organizacije S. R. Z. so vabljani na sejo naše organizacije, ki se vrši v nedeljo 14. julija ob 9. popoldne v dvorani Lirija. Na dnevnem redu bo ureditev priprav za piknik, ki ga priredimo dne 21. julija na Kujljanovi farmi in druge važne stvari. — Pridelite se s seboj vaše prijatelje, katerim je kaj do borbe za svobodo našega naroda. Vsek stari član naj pridobi enega novega naj bo org. S. R. Z.

Ringo, Kans. — Na poziv iz glavnega urada smo sklenili izredno sejo društva Riser, št. 228, S. N. P. J., glede razprave na hitro pomol po podanih poročilih rojakov v the Riser, Wash. Vred najboljšega rezultata smo stvar sklenili prinesiti na dnevni red pri

redni seji 14. julija. Udeležite se je polnočnega, kajti na dnevnem redu je še več drugih važnih točk, ki jih ne moremo reševati, če se članstvo ne udeležijo seje. — John Dellar, tajnik.

West Park, O. — Naznanjam članstvo društva Delaware, št. 257, S. N. P. J., da se v bodoče naše redne seje vrše vsako tretjo nedeljo v mesecu. — Cecilia Brodnik, tajnica.

So. Burgetstown, Pa. — Dne 30. maja smo obhajali slavnostno otvoritev Slov. svobodoljubnega doma. Vršila se je veličastna parada in tudi drugi del slavnosti se je v redu izvršil. Vsem, ki so pripomogli k uspehu, se tem potom zahvaljujem za sodelovanje. — V podporo domu so darovali sledeči rojaki: Anton Zagar, \$5; J. Deitman, \$5; P. Akerman, \$5; P. Smerekar, \$5; M. Latihar, \$5; P. Jaklovič, \$5; J. Robava, \$5; F. Dolinar, \$5; Urban Vihar, \$100; Frank Akvare, \$100; Anton Rupnik, \$100; Peter Prošek, \$100; Frank Sterle, \$100; Frank Petric, \$100; Anton Strunar, \$100; Frank Rupnik, \$100; Frank Stur, \$100; Frank Jeran, \$100; Matija Demisar, \$100; Alois Kolir, \$100; Frank Kosič, \$100; Lovren Dolenc, \$100; John Perko, \$100; John Ribarič, \$100; Frank Bradac, \$100. Vsem darovalcem za njihovo poštenost najlepša hvala. — F. L., tajnik.

La Salle, Ill. — Opozorjam članstvo društva Jutranga Zora, št. 193, da se polnočnega udeležijo seje 14. julija. Na dnevnem redu bo več važnih točk. — Društvo nikakor ne more s predati, če se članice ne bodo prišle zaslati za udeleževanje društvenih seji. Saj je vendar naša društvena dolžnost, da prihajate vsaj k vsaki tretji redni seji. Druga društva vpljajo stroge naredbe proti članstvu, ki se ne udeležuje seji in tudi pri našem društvu bo treba nekaj ukreniti. — Tajnica.

Detroit, Mich. — Lokalna organizacija S. R. Z. v Detroitu zbora vsako tretjo nedeljo v mesecu. Članstvo in zavedne rojake pozivam, naj se udeležijo njenih seji polnočnega. Vrše se v Delavskem domu na E. Ferry Ave. točno ob 9. popoldne. — M. Mentoney, tajnik.

Ludlow, Colo. — Pozivam članstvo društva Pivka, št. 201, S. N. P. J., da se udeležijo seje 14. julija ob 10. popoldne. Na dnevnem redu bo več važnih točk, posebno razprava glede nabave društvene zastave. Potrebno je, da pridete vsi na sejo, kjer boste izrazili vaše mnenja, pa vam ne bo treba pozneje kritizirati društvenih sklepov. — John Kozel, tajnik.

Southview, Pa. — Dne 2. septembra se vrši v naši naselbini slavnostna otvoritev Slovenskega narodnega doma. Slovenska društva in občinstvo vabimo, da se prične še sedaj pripravljati na to slavnost. Mi bomo vse potrebno uredili, da bo slavnost tudi imponantna. Imeli bomo izvirno godbo na pihala in za dobro postrežbo bo poskrbljeno. — Odbor. (18. julija).

Greensburg, Pa. — Opozorjam članstvo društva Naprednost, št. 223, S. N. P. J., naj se redneje udeležijo društvenih seji, ako hočete, da bo naše društvo tudi kdaj napredovalo. — Mike Paulin, tajnik.

Caddy, Pa. — Društvo "Zbudi se Slovan", št. 319, S.N.P.J., priredi dne 13. julija veselico v korist društveni blaginji. Pričetek ob 6:30 zvečer. Vstopnina za moške \$1.50. Dame so vstopnino proste. Na to priredbo vabimo vse tukajšnje slovenske občinstvo, kakor tudi celotno društvo, da se je udeležijo v obilnem številu. — John Domitrovic, tajnik.

Račun

med jednoto in društvi meseca junija 1918.

St. dršt.	Vplačila	Isplačila
1.	233.71	488.00
2.	263.00	263.00
3.	103.07	68.00
4.	231.53	612.00
5.	79.75	146.00
6.	168.83	98.00
7.	178.86	59.00
8.	301.68	75.00
9.	229.93	45.00
10.	187.34	32.00
11.	166.52	54.00
12.	359.47	1,291.00
13.	222.00	222.00
14.	209.08	14.00
15.	111.10	100.00
16.	417.74	662.00
17.	292.49	108.00
18.	48.08	26.00
19.	44.00	24.00
20.	73.61	42.00
21.	141.25	20.00
22.	25.00	25.00
23.	165.31	56.00
24.	83.17	644.00
25.	45.55	19.00
26.	108.92	84.00
27.	175.29	80.00
28.	265.38	250.00
29.	46.54	46.54
30.	136.48	108.00
31.	42.63	42.63
32.	143.31	25.00
33.	166.23	14.50
34.	87.54	87.54
35.	136.64	54.00
36.	160.98	148.00
37.	33.23	10.00
38.	48.00	48.00
39.	518.91	538.00
40.	88.15	100.00
41.	46.00	46.00
42.	415.00	415.00
43.	127.79	70.00
44.	59.95	59.95
45.	48.78	48.78
46.	93.67	8.00
47.	165.50	40.00
48.	116.83	53.00
49.	73.67	58.00
50.	80.50	80.50
51.	24.02	48.00
52.	168.48	27.00
53.	1,316.00	1,316.00
54.	62.02	14.00
55.	277.13	287.00
56.	22.00	22.00
57.	24.79	31.00
58.	192.97	13.00
59.	23.54	41.00
60.	48.05	7.00
61.	39.00	39.00

St. dršt.	Vplačila	Isplačila
62.	78.39	600.00
63.	81.	192.14
64.	82.	263.10
65.	83.	91.00
66.	150.37	88.00
67.	79.20	72.00
68.	393.47	1,184.99
69.	247.93	701.00
70.	111.06	111.06
71.	18.00	18.00
72.	203.55	648.00
73.	329.34	190.00
74.	73.17	73.17
75.	46.77	46.77
76.	129.97	32.00
77.	91.20	91.20
78.	238.60	174.00
79.	226.40	226.40
80.	9.71	9.71
81.	20.88	40.00
82.	154.94	88.00
83.	88.37	112.00
84.	64.00	40.00
85.	17.80	17.80
86.	348.00	348.00
87.	77.00	77.00
88.	51.00	51.00
89.	142.00	142.00
90.	352.89	140.00
91.	117.00	30.00
92.	192.00	98.00
93.	88.72	90.00
94.	83.18	83.18
95.	131.10	57.00
96.	76.24	17.00
97.	100.36	65.00
98.	215.00	304.00
99.	90.00	90.00
100.	87.56	87.56
101.	323.84	321.00
102.	131.58	18.00
103.	112.72	20.00
104.	169.72	169.72
105.	93.80	48.00
106.	38.00	38.00
107.	18.82	18.82
108.	20.00	20.00
109.	280.81	280.81
110.	124.74	81.00
111.	95.70	90.50
112.	183.49	27.00
113.	41.10	41.10
114.	37.96	37.96
115.	81.63	22.00
116.	143.00	143.00
117.	158.00	158.00
118.	7.00	7.00
119.	65.60	98.00
120.	176.72	130.00
121.	105.80	105.80
122.	60.92	60.92
123.	86.46	439.00
124.	103.73	102.00
125.	227.72	9.00
126.	10.00	10.00
127.	20.00	20.00
128.	26.00	26.00
129.	40.00	40.00
130.	26.00	26.00
131.	25.00	25.00
132.	12.00	12.00
133.	32.91	32.91
134.	51.00	51.00
135.	15.00	15.00
136.	14.00	14.00
137.	13.04	13.04
138.	84.72	84.72
139.	99.74	99.74
140.	169.74	6.00
141.	42.86	22.00
142.	50.48	11.00
143.	88.53	112.00
144.	38.54	10.00
145.	139.80	148.00
146.	46.90	46.90
147.	207.32	82.00
148.	41.92	10.00
149.	82.86	47.00
150.	65.98	146.00
151.	92.00	92.00
152.	40.35	40.35
153.	75.79	75.79
154.	145.20	145.20
155.	124.22	15.50
156.	29.88	29.88
157.	60.00	60.00
158.	73.51	73.51
159.	75.18	12.00
160.	89.22	16.00
161.	48.99	19.00
162.	225.91	401.00
163.	48.15	92.00
164.	89.68	89.68
165.	29.47	38.00
166.	245.05	160.00
167.	78.49	78.49
168.	224.05	166.00
169.	188.47	184.00
170.	99.80	88.00
171.	124.84	72.00
172.	66.95	38.00
173.	94.18	42.50
174.	119.72	37.00
175.	46.00	46.00
176.	55.02	55.02
177.	178.90	236.50
178.	102.05	83.00
179.	129.54	129.54
180.	58.71	160.00
181.	38.00	38.00
182.	60.00	60.00
183.	114.85	30.00
184.	61.23	47.00
185.	70.81	32.00
186.	40.80	76.00
187.	23.67	23.67
188.	79.41	145.00
189.	38.50	38.50
190.	79.20	39.00
191.	55.16	5.00
192.	192.08	191.00
193.	71.83	71.83
194.	81.76	15.00
195.	219.07	249.00
196.	20.00	20.00
197.	30.00	30.00
198.	10.00	10.00
199.	76.19	76.19
200.	36.34	36.34
201.	101.18	12.00
202.	171.84	24.00
203.	20.01	500.00
204.	47.87	47.87
205.	24.13	24.13
206.	98.84	110.00
207.	222.07	90.00
208.	173.36	34.00
209.	8.00	8.00
210.	198.34	238.00
211.	236.00	274.00
212.	48.79	48.79
213.	247.00	77.00
214.	92.78	92.78
215.	25.48	25.48
216.	31.77	31.77
217.	49.88	29.00
218.	146.78	343.00
219.	127.34	14.00
220.	25.00	25.00
221.	25.00	25.00
222.	146.97	146.97
223.	109.23	109.23
224.	62.50	45.00
225.	40.35	40.35
226.	79.20	36.00
227.	107.43	107.43

TRI SKUNE ZGORELE.

Beaumont, Tex. — Ogenj, ki je nastal iz neznanih vzrokov, je uničil ladjedelnico Ozarko Maritime korporacije, in tri skune, ki so odrinile po 2,200 ton vode. Škode je približno za milijon dolarjev. Lahke veter je preprečil, da ogenj ni preskočil na ladjedelnico International Shipbuilding kompanije.

PIVOVARNARI SE PRIPRAVLJAJO ZA OMEJENO PRODUKCIJO.

Washington, D. C. — Pivovar narji so se pričeli pripravljati za omejeno produkcijo, kajti kurir na uprava je odredila, da dobe v letu, ki se prične s prvim julijem, 50 odstotkov manj premoga. Pivovar narji bodo znižali produkcijo alkoholnih in nealkoholnih pijač.

Na prodaj je

1,960 akrov zemlje—
katera vsebuje premog.

Ta zemlja se nahaja na 1

POZOR ROJAKI!

Spodaj podpisani se vam priporočam, da kadar ste namenjeni kupiti kaj v zlatarski stroki kakor ure, verigice, prstanke, prstane, itd., kakor tudi ženske ure, verigice, zapetnice, zapetne ure, lavalirje, uhane broške, itd., da se vedno popred kakor drugje kupite obrnete na mene. Vam garantiram da boste naj bolj poštečeni in s najnižimi cenami.

V zalogi imam tudi prstane, priverke, broške, igle, itd. različnih Jednot in Zvez. Vsek kos robe je predan pod garancijo.

FRANK STONICH (zlatar),

7 W. MADISON ST.,

Chl. Sav. Bank Bldg. (Room 606)

CHICAGO, ILLINOIS

300 Rudarjev potrebujemo za delo pri

PENN-MARY COAL COMPANY, HEILWOOD, PA.

Mi plačamo za delo s pikom po \$1.06 od tone.

Mi plačamo za delo s strojem po 72c od tone.

Mi plačamo za nakladanje po 88c od tone.

Mi imamo veliko število stanovanj; štirisobna stanovanja se dajo v najem po \$6.00 in šestosobna po \$8.00 mesečno; so opremljena s električno razsvetljavo. Vsaka družina dobi tudi mal vrt, katerega preorjemo in pognojimo. Imamo vedno dovolj gorov na razpolago. Dobra hrana za sarice. Cerkev različnih veroizpovedanj.

Vzemite Penn. R. R. želenico do Cresson in tam se preselite na Heilwood, Pa. Za nadaljna pojasnila pa pišite na Mr. Peter Potoma ali Mr. Gen. Mgr. T. R. John v Heilwood, Pa., če ste pa v Pittsburghu, se oglašite pri Mr. Andrew Springer, 701 House Bldg. (Rov ni unifiksi).

Rojaki Pazite!

Ako ste se ponesrečili na železnici, poslužili kari ali pri delu in si želite nasveta, kako postopati, da izterjate odškodnino, tedaj se zaupno obrnite na mene. Jaz vam bodem dal potrebno pojasnilo, kako postopati v takem slučaju. Pišite ali pridite osebno.

Anton Zbašnik,

slovenski notar in tolmač

soba 102 Bakewell Bldg., (nasproti Court House)

vokal Diamond in Grant Street, Pittsburgh, Pa.

Telefon Court 3469.

Svoji k svojemu.

Največja Sl. zlatarska trgovina

Frank Černe

6033 St. Clair Ave.

Cleveland, O.

Žepne in stenske ure, prstane in medaljonske vseh slov. Jednot in Zvez, broške, zapetnice, diamantne prstane in lavalirje, verigice i. t. d.

POPRAVILAMO: ure in druge sistatno po niski ceni.

PODRUŽNICA

COLUMBIA GRAMOFONOV

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahke mesečne odplačila. Pišite po cenik, kateri se vam pošlje brezplačno, ali pa osebno vprašajte za cene predno drugod kupite.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Srajce

moških srajce \$1.00 do \$2.50

Svilene srajce \$3.00 do \$6.00

Predno kaj kupite oglejte si našo trgovino.

OBLEKE

Izdelujemo moške obleke po meri za loga inozemskega i tujezemskega blaga.

Vedno nizke cene.

Klobuki najnovejši črni, sivi, zeleni, ružjavi in modri 2.00 2.50 3.00 3.50 4.00

Belaj & Močnik

6305 St. Clair ave
Cleveland, Ohio

Frank Scurich

"REALTOR"

Telefon 73 W. Bridgeville,

BRIDGEVILLE, PA.

Imam na prodaj nad 300 stavbinih zemljišč v Bridgeville, Pa., in okolici. Cene stavbinih (lotov) so od \$275.00 do \$750.00. Pogojni so zelo ugodni, lahko izplačujete za mesečne obroke.

V mestu in okolici je veliko Slovencev in drugih Slovanov, ki so že kupili zemljišča in hiše od mene, ter s nakupom so zadovoljni. Tu in v okolici lahko dobite delo v premogovih rovih in tovarnah. Mesto lepo raste in ima bodočnost. Delo se lahko dobi. To mesto je v bližini velikega mesta Pittsburgh, Pa., in v tem mestu se vsaki dan vozi do 50 vlakov. Na prodaj imam tudi več hiš s stavišči, katere se prodajo na lahke odplačila. Vi veste, da je stanarina vsak dan višja in se lahko dobe stazovanja, torej je najboljša, če kupite svoj dom, cene grede gar vsak dan, torej ne odlašajte s nakupom. Lahko se prepričate pri mojih odjemalcih, ali so zadovoljni, ali so nezadovoljni.

Pišite takoj za pojasnila, ki vam jih dam radevolje. — Kot javni notar sem vam vedno na razpolago.

Zavarujem tudi posvetila in polnsto proti ognju. Pišite ali pa pridite osebno k meni, kajti prepričan sem, da se ne boste kešali, ako stopite s menoj kot Slovanom v direktno steno.

Piše GREGOR KOROBAČ
PL. GAJŽLA.

Milijone bivših podanikov različnih "velikanstev" se je zbralo pod zvezdasto zastavo in pri tem simbolu svobode priseglo masčevanje autokraciji in tiranstvu. Tudi Sloveni, "narod hlapcev", kakor nas je označil nek pisatelj, so se naveličali hlapčevanja, plazanja v prahu pred prestoli in pobiranja drobtin, pridružili so se neštetim drugim narodom in skupno s njimi in Američani praznovali 4. julij kot dan vstajenja. Kdor je videl letošnji 4. julij, je bil prepričan, da ni več daleč čas, ko se leta ne bodo več štela po Mojzesu, Kristu, Mohamedu, Budi ali Konfuciju, ampak po dnevu, ko je prvič zaplapolala v jutranjem zraku zvezdnata zastava naše republike. Najbolj šumno se je pa seveda praznovalo 4. julij v Belgiji, Franciji in solnčni Italiji. V vseh letih ameriške neodvisnosti se ni na ta dan požgalo toliko smodnika in umetnega ognja kot letos. Milijon ameriških fantov je v družbi z drugimi milijoni pokazal celemu svetu, posebno pa še mlečnemu dunajskemu Carliju in njegovemu atu v Berlinu kaj pravzaprav pomeni 4. julij. Bilo je na stotisoče opečenih prstov tudi letos, ampak večina ni vsi "over there" na tevtonski strani. Ta zabava in to proslavljanje 4. julija se bo nadaljevalo, dokler bogovi teme tamkaj v Tevtoniji ne popadajo v prah pred simbolom 4. julija. Sto ogromnih parnikov s ponosno zvezdasto zastavo na jamboru, je zdrčalo v morje na dan četrtega julija in sledile jim bodo nadalje stotine, da ponesejo nadaljnjene milijone ameriških fantov preko velike luže, da nauče kajzerja in njegove traubante manir in jim pokažejo, kaj je pravzaprav 4. julij!

Američan L. E. Browne se je povrnil pred par dnevi iz Moskve in povedal o vladbi boljševikov in ruskih sovjetov marsikaj, kar se razlikuje od pripovedk nekterih žurnalistikah zvez, kot ice cream od terpentina. Seveda, Mr. Browne je bil v Rusiji, zato pa ne more poznati ruskih razmer tako dobro, kot slavni revolver žurnalisti, katerim je nele Rusija, ampak tudi večina Amerikov, španska vas. Kaka škoda, da še ne nobenemu ni posrečila iznajdba, potem ktere bi se dalo z vsako posvko ubiti vsaj enega teh prekleanih boljševikov! Če se tak patent posreči, se bodo kmalu vsi ti salamenski boljševiki in rdečkarji znašli v Belebubovem naročju.

Rusija mora biti na vsak način prav idealna republika. Celo smrt ni tam nič nevarnega. Bivšega predsednika Kerenskija so tam parkrat zaporedoma ubili, pred par dnevi je pa v Londonu od mrtvih vstal. Bivšega carja so že večkrat ustrelili, ubili v prepri, ubili ga potem je še enkrat umrl naravno smrti, zdaj je pa že sploh živ in zdrav in se boje prav dobro počuti. Celo vrsto generalov so poklali, postrelili in posekali jim glave, pomagalo je pa toliko, kot če kuščarju rep odtrgaš. Možakom so glave lepo nazaj prirastle kot zmaju v Bistriški dolini in zdaj zopet poveljujejo armadam in vzpirajo protirevolucije. Edini človek na tem kontinentu, ki bi se eventualno mogel primerjati tem ruskim junakom, je general Villa, kateri je tudi tredi kot polnoletna šilokota.

Tesek in soparen zrak je objemal zemljo, ko sem se proti večeru vračal domov z mojega četrtjulijskega opazovalnega poleta. Naenkrat sem se znašel v čudežni popolnoma mi neznan deželi. Srečaval sem cele jate veselih izletnikov v ličnih in lahkih zrakovih. Frčali so kot lastovice in se kretali tako varno in brezskrbno kot škrljanci. Mene in moj luftšif so zelo začudeno ogledovali, kljub temu me je vsak prijazen pozdravil, dasi v neznanem jeziku. Prifrčim do velikanskega balona, ki se je nelahko zibal v zraku, in ker sem videl polno zrakovplovov obesanih na ograji, privzval sem se moj luftšif tje in stopil

na krov. Nasproti mi pride prijazen možak in me ogovori v nekakem esperantu, katerega pa nisem razumel, ampak ga samo gledal kot teliček nova vrata, vpraša me angleški, če želim kakega okrepčila. Ko mu potrdim, povabi me k mizici, pritisne na par gumbov in v trenutku so prifirle na mizo pečene piške, kolački in par kozarec rujnega vina. Ko se malo okrepčam, vprašam prijaznega tujca, kaka dežela je to in kako se imenuje mesto, ki leži pod nama. "To je kontinent Amerika", mi odgovori, "dal republike vsega sveta, mesto pod nama je pa predmestje New Yorka, ki se je nekdaj imenovalo Cleveland." Ko ga vprašam, če še eksistira mesto San Francisco in New Orleans in kako daleč segata, mi odgovori, da predmestje New Orleansa se razteza do nekdanjega Kansas City, ono San Franciscu pa skoro do Denverja. Povedal mi je nadalje, da ni nobenih državnih mej, da se v celi svetovni republiki govori samo en jezik, dasi imajo nekateri narodi še svoj nekdanji jezik, poleg občevalnega esperanta in da ni več nobenih železnic ali ladij, ampak vršijo vse promet zrakoplavi. Vsaka oseba mora obiskovati šolo do osemnajstega leta in potem si izvoli delo, za katero ima največ veselja in zmožnosti. "Od osemnajstega do petdesetega leta mora vsak delati, po petnajst ur na teden. Ostali čas porabi za počitek, izobrazbo, ki je vsakemu na razpolago in za razvedrilo. Večino dela opravljajo stroji in ljudje jih le nadzorujejo. Zlato nima drugega pomena kot va okraske in denarja sploh ni. Vlakdo dobi za svoje delo izkaznico koliko ur je delal na teden lahko vsak idealno živi. Otroci ne morejo podedovati po starših nobenega premoženja, razun kakih rodbinskih specijalit, torej ni revežev in ne bogatinov. Kdor se hoče učiti, opravlja ložje in lepše delo od onega, ki svoj prosti čas porabi le za zabavo. Za otroke lahko skrbi mati in se ji to šteje za dnevno delo ali pa jih da v javna vzgojališča. Na hrani so ljudje večinoma v javnih jedilnicah, dasi je vsak par opravičen do lastnega doma. Vse stroje gonijo elektrika, radij in solnena gorkota. Premoga se sploh ne rabi, železo in druga ruda pa se dobiva iz zemlje s posebnimi sesalkami, da ni treba nikomur pod zemljo delati. Solnena gorkota se lovi v posebne nabiralnike in se rabi za kurjavo, razsvetljavo in obrat strojev. Najbolj mirze kraje se je z na ta način nalovljeno gorkoto spremenilo v rodovitne pokrajine, tropičnim deželam pa se je odvzelo vročine, kolikor so jo imele preveč. Potomci nekdanjega milijonarja Rockefellerja so vposlovljeni pri strojih, ki sipljejo umeten dež na Arizono in Texas, prauniki bivšega krvnika Viljema Hohenzollerna pa lovijo morake pse. Krone in prestoli se vidijo samo še v muzejih, istotako tudi puške in kanoni. — Povedal mi je, še marsikaj zanimivega, naenkrat pa se nekaj domisli, potegne iz žepa malo, uri podobno stvarico, jo vzame na dvoje in nastavi en del na uho, drug pa ne usta, se obrne proti vzhodu in se začne pogovarjati z zrakom. Ka je končal, mi pove, da je telefoniral svoji ženi, ki je šla za popoldne na obisk k svoji teti v Pariz, da ga ne bo k večerji in da naj ne skrbi, če pride malo bolj pozno ponoči domov. Pove mi nadalje, da stanuje na pacifični obali, v bližini nekdanjega mesta Seattle in da je žena obljubila biti zvečer ob šestih že doma. Ker sem se začudil, kako je mogoče take daljave tako hitro preleteti mi moj pojasni, da to ni nič nenavadnega. Ob nedeljah večkrat poleti jo na sprehod na Havajsko otočje, na Kavkaz, v deželo cvetočih črešenj na Japonsko ali pa na severni tečaj. — V tem se kot mavrica, v velikanskem loku od vzhoda do zahoda zableski rdečebelomoder, s zvezdami posut trak in v zraku se začnejo svetilniki čudne žarke. Videč, kako ga začu-

\$18,500,000.00

Z BESEDO: OSEMNAJST MILJONOV PET STO TISOČ DOLARJEV JE POSOJENEGA NA PRVE MARKEČE, HIPOTEČNA POSOJILA IN NA OBVEZNICE; KUPCI TE VSOTE NISO DO DANES IZGUBILI NITI CENTA.

To je naš rekord, na katerega smo lahko ponosni. Direktor tega odbora je gos. J. F. Stepina, kateri je že nad 28 let v zvezi s tem bančnim poslom in je v ti dobi prodal za \$9,000,000,000 markečav, hipotečnih posojil in obveznic in kot blagajnik in predsednik te hranilnice v času šest let in pol napravil posojil raznim kupecem na markeče, hipoteko in obveznice za \$9,500,000 in niti centa niso izgubili kupci.

Mi imamo vedno naprodaj razne prve markeče hipotečna posojila in obveznice v znesku od \$100 do \$20,000

Vi ne morete boljše naložiti svoj denar kot v teh prvih markičih, hipotečnih posojilih ali obveznicah.

AMERICAN STATE BANK

J. F. Stepina, preds.

Em. Beranek, podpreds.

Adolf J. Krassa, blag.

Pod nadzorstvom "Chicago Clearing House". V zvezi s pošto hranilnico Združ. držav.

1825 Blue Island Ave.,
vokal Loomis ulice,
CHICAGO, ILLINOIS.

PAZITE IN HRANITE

Narodni izrek pravi: "Pazite na vaš beli denar za črne dane." To pomenja toliko kakor prvo pazite in hranite dokler ste še zdravi in mladi, da boste imeli nekaj za stara in onemogla leta.

Vsak človek mora paziti in hraniti, če le to je edina pot, ki vas vodi v neodvisnost. Prvi dolar, ki ga date nastran, se lahko ceni kot izemljni kamen poslopja za katerim vsaki stremi. Dobro je vedno imeti na pametu narodni izrek ki pravi: "Črno do srca pogađa: kamen na kmen palača". Najtežje je početi ali brca početa ni nikdar ničesar. Zatorej prihitite vlagati vaš denar še danes, ampak pazite, da ga nalogate v gotovo in varno banko, Z vlogo enega dolarja dobite vašo bančno knjižico.

Mi sprejemamo denar za hranilno vlogo in plačamo po 3% obresti od njega.

Pokljammo denar v Italijo, Rusijo in Francosko.

Prodajamo prve posojilne mortgage (markeče) in dajemo v nam jem varne hranilne predale.

Sprejemo upise za parobrodno potovanje v stare domovine po vojni.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Kapital, vloge in prebitki znaša nad \$6,000,000.

Edina Slovenska Tvrdka

Zastave, regalice, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društ. in jed.

Delo prve vrste. Cene nizke. Slovenske cenike pošljamo zaštopi.

F. KERŽE, 2711 So. Millard Avenue, Chicago, Ill.

Največja slovenska tiskarna v Ameriki je
NARODNA TISKARNA

2146-42-50 Blue Island Avenue, Chicago, Illinois

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovanskem, češkem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društvo in trgovce. — — — — — "PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

Delo za premogarje. Koks vleči. Navadne delavce.

Premogarji zaslužijo dnevno — 5.50 do 8 dolarjev. Vleči koks iz peči zaslužijo dnevno — 5 do 6 dolarjev. Navadni delavci zaslužijo dnevno \$3.30 do \$4.15. — 8 urno delo. — Uprajte takoj v sledečih krajih: Latrobe, Mt. Pleasant, Connellsville, Uniontown, Pa. — Vsi ti prostori so blizu Masontown in Fairchance, Pa.

H. C. FRICK COKE CO., SCOTTDALE, PA.

PODPIRAJTE SVOJE ROJAKE!

Izdelujem vsa dela spadajoča v čevljarsko in sedlarsko obrt. Delo jamčim. Nizke cene. Točna postrežba.

Frank Martinjak, Ely, Minn.

NAKLADALOR

s družinami in samce potrebujemo.

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.

Bližnje mesto je Hazard, Ky. Perry Co. "Drift" rov. Premog je visok 4 čevlje in 4 palce. Ni škrlvine. Delo s strojem. Stalne delo. Boljši delavci zaslužijo od \$50.00 do \$120.00 na dva tedna. Odprte svetilke se rabijo. Prodajalne, dobre hiše s električno razsvetljavo in vodo se dajo v najem za \$1.50 od sobe. Soba in cerkva. Pridite osebno ali pa pišite na: The Reliance Coal & Coke Co., Glomawr, Ky.

Vzemite Louisville Nashville R. R. iz Winchester, Ky. ali pa iz McKenberta, Ky.

den gledam, mi možak vlijudno razloži, da je to brzokavka predsednika republike Mars, ki pošilja pozdrave in čestita državljanom zemeljske republike k njihovemu največjemu prazniku. Kakšen dan pa je danes?" se začne. "Kaj še tega ne veš? se zavzame možak. "Danes je vendar 4. julij leta 1918!" Od začudenja sem padel pod mizo in se — zbudi na luftšifu, ki je kot star postni konj sam našel pot do-

mov, pred hišo pa se je nagajivo zaletel v katalpo, da se je prebudi šofer — zaspane.

Gajžla.

PROSTOVOLJNO V SMRT.

Crown Point, Ill. — V okrajni

ježi se je obesil John Lazar, rojen

v Avstriji, ko je českal na obrav-

navo radi umora.